

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(5 – 11 січня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	11
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	22
Центральні.....	22
Регіональні.....	51
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	63

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(05-11.01.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

05.01.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/rozbudova-systemy-pidtrymky-psykhichnoho-zdorovia-v-ukraini-pidsumky-2025-roku>

Розбудова системи підтримки психічного здоров'я в Україні: підсумки 2025 року

Міністерство охорони здоров'я України продовжує системно інтегрувати підтримку ментального здоров'я на всіх рівнях медичної допомоги. У 2025 році українці отримали значно більше можливостей для безоплатної і своєчасної психосоціальної та психіатричної допомоги — від консультації у сімейного лікаря до послуг у Центрах ментального здоров'я та відділеннях стаціонарного лікування.

Трансформація сфери психічного здоров'я на засадах пріоритету гідності та прав людини є складовою Програми дій Уряду.

Впроваджуючи Всеукраїнську програму ментального здоров'я — ініціативу першої леді Олени Зеленської, МОЗ спільно з партнерами послідовно вибудовує сучасну екосистему охорони психічного здоров'я. Це передбачає доступність послуг на усіх рівнях національної системи охорони здоров'я, ґрунтуючись на доказових практиках, міжнародних стандартах, а також євроінтеграційних рекомендаціях.

Психосоціальна підтримка на первинному рівні: понад 260 тисяч українців отримали допомогу у 2025 році

У 2025 році понад 260 тисяч українців, серед яких 17 % — діти, отримали допомогу в сфері психічного здоров'я у закладах первинної медичної допомоги. Сімейні лікарі, терапевти та педіатри надають психосоціальну підтримку в межах базового пакета Програми медичних гарантій. Наразі такі послуги доступні по усій країні у більш, ніж у 2 тисячах медичних закладах первинної медичної допомоги, які мають договір із НСЗУ. Це дозволяє вчасно виявляти симптоми, надавати підтримку на ранньому етапі і запобігати ускладненням, а при потребі скеровувати людей з розладами психічного здоров'я до відповідних фахівців.

Спеціалізована психіатрична допомога у Центрах ментального здоров'я

У 2025 році понад 118 тисяч пацієнтів отримали спеціалізовану психіатричну та психосоціальну допомогу в Центрах ментального здоров'я, з них 21% становили діти. Упродовж року в Україні функціонувало 152 новостворені Центри ментального здоров'я у всіх регіонах. Найбільше таких Центрів у Дніпропетровській, Харківській, Львівській, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях і м.Києві. Допомога у Центрах ментального здоров'я

є безоплатною та фінансується державою в межах Програми медичних гарантій.

Створення Центрів ментального здоров'я є частиною Плану МОЗ з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні до 2030 року. Особливий акцент у їхній роботі зроблено на підтримці дітей, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення.

Із 1 січня 2025 року в Програмі медичних гарантій відкрито новий пакет послуг — «Психосоціальна та психіатрична допомога дорослим та дітям, що організовується центрами ментального (психічного) здоров'я та мобільними мультидисциплінарними командами». Команди Центрів ментального здоров'я надають спеціалізовану допомогу людям з розладами психічного здоров'я амбулаторно у закладі охорони здоров'я або безпосередньо за місцем проживання людини. Це дозволило суттєво розширити базовий рівень послуг та наблизити фахову допомогу в громади. Розбудова мережі Центрів ментального здоров'я — це не лише розширення медичної інфраструктури, а й формування нової людиноцентричної моделі допомоги, у якій кожен пацієнт — передусім людина з унікальними потребами, власним досвідом і правом на якісну та гідну підтримку. Паралельно з розбудовою мережі Центрів ментального здоров'я МОЗ разом з партнерами, зокрема Бюро ВООЗ в Україні, активно працює над посиленням професійної компетентності фахівців Центрів — 135 команд Центрів ментального здоров'я пройшли навчання за стандартизованою навчальною програмою «Спеціалізовані послуги з психічного здоров'я на рівні громади: права людини, відновлення, ефективні моделі підтримки».

Стаціонарна допомога дітям — у багатопрофільних лікарнях

Із 1 липня 2025 року стаціонарна психіатрична допомога дітям оплачується в рамках Програми медичних гарантій виключно у закладах спроможної мережі — багатопрофільних дитячих лікарнях. Відтепер діти до 18 років із психічними розладами отримують лікування не в монопрофільних психіатричних закладах, а в багатопрофільних дитячих лікарнях, де забезпечено участь усіх необхідних фахівців педіатричного профілю — педіатрів, неврологів, гастроентерологів, ендокринологів, генетиків та інших спеціалістів. Такі заклади мають значно ширші можливості лабораторної та інструментальної діагностики, що дозволяє забезпечити комплексний підхід до лікування з урахуванням як фізичного, так і психічного стану дитини. Наразі 31 багатопрофільна дитяча лікарня вже надає стаціонарну психіатричну допомогу дітям у комфортних та безпечних умовах.

Загалом у 2025 році медичну допомогу за пакетом «Психіатрична допомога дорослим та дітям в умовах стаціонару» надавали 136 медичних закладів, із яких 90 входять до спроможної мережі. Загалом таку допомогу отримали близько 192 тисячі пацієнтів.

Навчання українських медиків за програмою ВООЗ mhGAP

Міністерство охорони здоров'я України у партнерстві з Бюро ВООЗ в Україні та НСЗУ впроваджує навчання фахівців за глобальною програмою

Mental Health Gap Action Programme (mhGAP). Усе задля спільної мети — зробити допомогу у сфері психічного здоров'я максимально доступною там, де люди найчастіше звертаються за медичною допомогою.

Саме лікарі первинної ланки — сімейні лікарі, терапевти та педіатри — стають для багатьох пацієнтів першою точкою контакту, зокрема у випадках тривожних розладів, емоційного виснаження чи депресії. Їхня роль критично важлива: своєчасно розпізнати симптоми, надати первинну психосоціальну допомогу та за потреби скерувати людину до профільного фахівця.

3 грудня 2025 року відкриті нові навчальні онлайн-модулі на базі mhGAP для кардіологів, невропатологів та фахівців екстреної медичної допомоги.

Понад 157 тисяч медичних працівників уже пройшли перший рівень онлайн-курсу «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні». Серед тих, хто вже долучився до навчання, — понад 23 тисячі лікарів первинної ланки, близько 77 тисяч — середній медичний персонал, і понад 14 тисяч — лікарі спеціалізованої медичної допомоги. Другий, поглиблений рівень курсу вже завершили і отримали сертифікати понад 95 тисяч фахівців. Зокрема, 30 тисяч — середні медичні працівники первинної ланки і 19 тисяч — лікарі первинки. Це тисячі медичних працівників, які щодня працюють з пацієнтами, що переживають тривогу, стрес або емоційне виснаження.

Інтеграція mhGAP у систему вищої медичної освіти

Уже 18 університетів, з них 15 медичних, завершили повний цикл підготовки викладачів, і вже з вересня 2025 року студенти розпочали навчання за оновленими програмами, розробленими на основі флагманської програми ВООЗ mhGAP. Типові робочі навчальні програми mhGAP створено у пілотному проекті Національного медичного університету імені О. О. Богомольця у співпраці з експертною командою ВООЗ та МОЗ.

Інтеграція mhGAP у систему медичної освіти стала можливою завдяки партнерству між МОЗ, МОН, ВООЗ та міжнародними партнерами.

Близько 400 викладачів уже пройшли спеціалізовану підготовку, а університети отримали стандартизовані освітні програми, за якими вже розпочато навчання. Такий підхід забезпечує сталість підготовки та дає змогу медичним працівникам з перших років професійної підготовки формувати компетентності, необхідні для надання якісної допомоги у сфері психічного здоров'я.

06.01.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/finansovi-instrumenty-pidtrymky-zainiatosti-v-2026-rotsi-iaak-zminiuiutsia-vyplaty-dsz>

Фінансові інструменти підтримки зайнятості в 2026 році: як змінюються виплати ДСЗ

Із початком 2026 року зросла мінімальна заробітна плата в Україні з 8000 грн до 8647 грн., а отже зазнали змін і виплати, які адмініструє Державна служба зайнятості.

Допомога по безробіттю

Максимальний розмір виплат допомоги по безробіттю у 2026 році становить 8647 грн, у 2025 році він складав – 8000 грн. Розмір виплати залежить від страхового стажу та заробітної плати на останньому місці роботи.

Мінімальна виплата тепер становитиме 3900 гривень, раніше вона становила 3600 грн. На ці виплати можуть розраховувати:

- ті, хто за останній рік мав менше 7 місяців страхового стажу;
- люди, які працювали понад 7 місяців, але неповний робочий день або якщо дані про їхню зарплату поки неможливо розрахувати;
- внутрішньо переміщені люди, які не мають документів про підтвердження страхового стажу.

Виплата для окремих категорій збільшилась з 1500 до 1650 грн. Цю суму призначають:

- молоді, яка шукає перше робоче місце;
- тим, хто був звільнений з останньої роботи за порушення дисципліни (наприклад, за прогул).

У 2025 році допомогу по безробіттю отримали 257 000 людей, середня виплата склала – 5000 грн.

Компенсації за працевлаштування

У 2026 році розміри виплат роботодавцям за працевлаштування різних категорій громадян також було збільшено.

За працевлаштування людей з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку, учасників бойових дій та людей, яким до настання права на пенсію за віком залишилося не більше 5 років, роботодавець тепер може отримати компенсацію до 8 647 грн.

Програма з надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених людей внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні збільшила виплати до 8 647 грн., замість минулорічних 8 тис. гривень.

Програма з надання роботодавцям компенсацій на оплату праці за працевлаштування зареєстрованих безробітних із числа внутрішньо переміщених осіб за направленням Служби зайнятості передбачає ріст виплат з 16 тис. до 17 294 грн.

Зазнала змін й компенсація витрат на оплату праці при працевлаштуванні зареєстрованих безробітних на перше робоче місце молоді віком до 25 років, людей до 35 років, а також звільнених зі строкової військової служби. Роботодавець тепер буде отримувати компенсацію у 4 323,5 грн.

У 2025 році завдяки програмам компенсацій за працевлаштування роботу отримали 20 тисяч людей.

Компенсація витрат за облаштування робочого місця для людей з інвалідністю

У 2026 році компенсація витрат за облаштування робочого місця людини з інвалідністю I групи зросла з 120 тис. до 129 705 грн, а II групи – з 80 тис. до 86 470 грн.

У 2025 році Державна служба зайнятості компенсувала витрати на облаштування 2400 інклюзивних робочих місць на загальну суму 184 млн грн.

«Армія відновлення» та громадські роботи

Розмір оплати за участь у суспільно корисних роботах за повний місяць у 2026 році зростає з 12 тис. грн до 12 970,5 грн. Для громадян, які проживають на прифронтових територіях, а також для ветеранів і ветеранок у всіх громадах, де діє програма, оплату збільшено з 16 тис. грн до 17 294 грн.

Оплата праці за громадські та інші тимчасові роботи зросла з 8 тис. грн до 8 647 грн.

У 2025 році Служба зайнятості видала 116 тисяч направлень на суспільно корисні роботи для 29 тисяч людей. Ще 35 тисяч направлень було оформлено на громадські та інші роботи, до яких долучилися 13 тисяч осіб.

«Кожна наша активна програма зайнятості направлена на офіційне працевлаштування, а отже, і на соціальні гарантії у випадку втрати роботи. Крім того, програми підтримки від Міністерства економіки доквілля та сільського господарства України та Служби зайнятості – не стільки про гроші, скільки про створення інклюзивного середовища, де робоче місце адаптоване під людину, а не навпаки», – розповіла директор Державної служби зайнятості Юлія Жовтяк.

09.01.2026

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/hrant-dlia-vpo-rodyna-rodyni-individualna-pidtrymka>

Грант для ВПО «Родина Родині: Індивідуальна підтримка».

Стартував другий етап проекту для внутрішньо переміщених осіб «Родина Родині: Індивідуальна підтримка».

Ініціатива покликана допомогти вимушеним переселенцям запуснути або масштабувати власну справу, сільськогосподарську діяльність або отримати професійне навчання.

Грант передбачений на суму до 32 400 грн на:

- сільське господарство;
- торгівлю, надання послуг, виробництво, ремонт;
- короткострокове професійне навчання або перекваліфікацію.

Подати заявку можна до 31 січня 2026 року.

Детальніше – за посиланням: <https://cutt.ly/HthPtIB8>

05.01.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/zahist-prav-ukrayinciv-za-kordonom-masshtab-viklikiv-i-sistemna-robota-sekretariatu-upovnovazhenogo

Захист прав українців за кордоном: масштаб викликів і системна робота Секретаріату Уповноваженого

Повномасштабна війна стала причиною найбільшої хвилі вимушеного переміщення громадян України у новітній історії. Станом на кінець 2025 року за межами України перебуває понад 5,8 млн громадян, більшість з яких користуються механізмами тимчасового або гуманітарного захисту

Найбільше українців проживає у Німеччині, Польщі, Італії, Іспанії, Австрії, Швейцарії, Фінляндії та Норвегії.

Це не просто статистика - це мільйони людей, які щодня стикаються з труднощами доступу до консульських, соціальних, освітніх та адміністративних послуг. Попри те, що вони вимушено перебувають за межами країни, вони залишаються громадянами України і мають право на повний та безперешкодний зв'язок зі своєю державою.

Масштаб роботи Секретаріату Уповноваженого у 2025 році

Секретаріат Уповноваженого послідовно вибудовує системну роботу із захисту прав українців за кордоном. За підтримки проєкту Ради Європи у 2025 році вдалося реалізувати низку важливих правозахисних та моніторингових заходів:

1. Проведено 12 правопросвітницьких вебінарів для українців у Польщі, Німеччині, Канаді, Іспанії, Бельгії, Нідерландах, Португалії, Італії, Словаччині, Чехії, Великій Британії та Ірландії, участь у яких взяло понад 1000 учасників.

Ці вебінари стали майданчиком для роз'яснення правил надання пенсій, доступу до соціальних виплат, процедур визнання інвалідності, консульських сервісів, а також останніх змін у політиці тимчасового захисту.

2. Здійснено моніторингові поїздки до 6 країн Європи. Так, представники Секретаріату відвідали: Італію, Швейцарію, Фінляндію, Норвегію, Німеччину та Австрію. У межах поїздок було: відвідано центри розміщення біженців, проведено зустрічі з українськими громадами, організовано консультації з представниками місцевої влади, соціальних служб і дипустанов, задокументовано проблеми доступу до послуг, інтеграції, працевлаштування та захисту соціальних прав.

3. Здійснено відкриті діалоги з громадами, зокрема, було проведено 4 відкриті зустрічі з громадами, де українці ділилися власним досвідом і описували труднощі з оформленням документів, соціальним захистом, житловими питаннями, доступом до освіти та медицини за кордоном.

Які проблеми українці найчастіше озвучували під час візитів та вебінарів

1. Консульські послуги:

У більшості країн консульські черги перевищують можливості обслуговування:

- доступ до послуг часто можливий лише через пів року,
- авторизація через «Дію» або ID-банк недоступна для літніх людей.

2. Проблеми з пенсіями за кордоном:

- низька поінформованість про дистанційну ідентифікацію,
- непроходження ідентифікації, що стає наслідком припинення виплат,
- складнощі з підтвердженням іноземного трудового стажу через відсутність міждержавних угод.

3. Підтвердження інвалідності:

- немає чітких правил визнання іноземних медичних документів,
- відсутні вимоги до легалізації, перекладів, форм документів,
- громадяни отримують суперечливі роз'яснення від різних установ України (МОЗ, ПФУ, МЗС).

4. Доступ до освіти та нострифікація дипломів:

У багатьох країнах українці стикаються з обмеженими програмами інтеграції, складними процедурами підтвердження документів та невизнанням професійних кваліфікацій, що блокує працевлаштування за фахом. У Німеччині, наприклад, процедура може тривати від 2 місяців до 2 років.

5. Нова хвиля міграції у 2025 році:

Представники Секретаріату зафіксували різке збільшення кількості новоприбулих у Німеччині та Австрії - з 100 до 700 осіб на день. Причини:

- масовані атаки по енергетичній інфраструктурі,
- відсутність електрики,
- інтенсивні бойові дії,
- дозвіл на виїзд чоловіків 18–22 років

Соціальна динаміка українських громад за кордоном

Моніторингові поїздки дозволили побачити нові тенденції:

- конфлікти всередині українських громад (зокрема мовні),
- конкуренція між «старими» діаспорними організаціями та новими об'єднаннями переселенців,
- нерівність умов між різними регіонами всередині однієї країни - наприклад, різні правила щодо соцвиплат у землях Австрії чи кантонах Швейцарії

Ці висновки особливо важливі для розробки державної політики підтримки громадян за кордоном.

Підсумок

Секретаріат Уповноваженого фактично виконує роль «моста» між державою та мільйонами громадян, які опинилися поза Україною.

Підсумки роботи у 2025 році показала, що:

- питання захисту українців за кордоном потребує системності,

- існує гостра потреба в покращенні міжвідомчої координації,
- держава повинна планувати політику на період завершення тимчасового захисту у 2027 році,
- повернення українців буде можливе лише за наявності чітких механізмів реінтеграції.

Аналітичні матеріали, зібрані Секретаріатом під час поїздок та вебінарів, лягли в основу комплексного документа «Українці за кордоном: доступ до державних послуг у контексті тимчасового захисту та очікуваного повернення».

08.01.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

***https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovi-viziti-do-misc-timchasovogo-prozhivannya-vntrishno-peremishchenih-osib-u-poltavskij-oblasti
Моніторингові візити до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Полтавській області***

Представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Полтавській області здійснено моніторингові візити до місць тимчасового проживання в Полтавській області, а саме:

Центрів тимчасового перебування «Кременчук»;

- гуртожитку Кременчуцького професійного ліцею ім. А.С. Макаренка;
- гуртожитку Кременчуцького фахового коледжу транспортної інфраструктури та технологій;
- гуртожитку відокремленого структурного підрозділу «Політехнічний фаховий коледж Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського».

При перевірці умов проживання ВПО було встановлено, що умови проживання в МТП в цілому відповідають вимогам, визначеним постановою КМУ від 01.09.2023 № 930 (зі змінами).

Було встановлено, що переважна більшість наданих раніше рекомендацій були виконані, або ж перебувають в процесі виконання.

Адміністрація зазначених закладів активно співпрацює з громадськими та благодійними організаціями для покращення умов проживання мешканців та інтеграції їх у суспільстві.

Окрім того, в межах моніторингових візитів були проведені анонімні опитування мешканців МТП, під час яких були надані детальні роз'яснення та практичні рекомендації громадянам у частині реалізації їхніх прав.

За результатом моніторингових візитів будуть складені звіти та надіслані рекомендації Полтавській обласній військовій адміністрації щодо поліпшення умов проживання у вказаних МТП.

Місцеве самоврядування

05.01.2026

Харківська обласна військова адміністрація

<https://kharkivoda.gov.ua/news/134166>

Олег Синегубов в ефірі «Єдиних новин» розповів про оперативну ситуацію в області

Внаслідок удару «Іскандерами» по Харкову 2 січня вже, на жаль, відомо про 6 загиблих. Двох людей ідентифіковано за тілами, серед них — 3-річний хлопчик. Ще чотирьох загиблих ідентифіковано за результатами ДНК-експертизи, повідомив начальник Харківської ОВА.

Наразі на місці продовжують працювати підрозділи ДСНС, пошуково-рятувальна операція триває, відповідні служби ліквідовують наслідки ворожого удару.

«Харківщина й надалі перебуває під вогнем. Ворог намагається атакувати та просуватися вглиб нашої території, однак станом на зараз успіхів не має. Наші воїни тримають свої позиції. Цілодобово працюємо над посиленням захисту області, зокрема енергетичних об'єктів. Концентруємо всі зусилля, щоб стабільно пройти опалювальний сезон», — зазначив Олег Синегубов.

Евакуація триває: за добу до більш безпечних територій вивезли близько 50 людей. У Куп'янську наразі перебуває 470 жителів, у Борівській громаді — 827 людей.

Також на Харківщині працюють транзитні центри для евакуації з Донеччини — у Харкові та Лозувій. За кілька місяців область вже прийняла понад 20 тисяч вимушених переселенців, додав начальник ХОВА.

09.01.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/250930>

У Полтавській ОВА розглянули результати обстеження об'єктів для проживання внутрішньо переміщених осіб

9 січня 2026 року при Полтавській обласній військовій адміністрації відбулося засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна, що можуть бути використані для проживання внутрішньо переміщених осіб. Під час засідання розглянули результати обстеження об'єктів, надані комісіями при Кременчуцькій, Миргородській, Полтавській та Лубенській районних військових адміністраціях.

Загалом до Координаційної комісії надійшло 175 актів обстеження. Найбільше — від Лубенської районної військової адміністрації (144 акти), також розглянули 18 актів від Кременчуцької РВА, 6 — від Миргородської РВА та 7 — від Полтавської РВА. Робота проводиться відповідно до постанови

Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2025 року №493, яка визначає порядок обстеження об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок для можливого розміщення ВПО.

За результатами розгляду матеріалів Кременчуцької РВА встановлено, що обстежені об'єкти використовуються за цільовим призначенням, заселені або перебувають у санітарно-захисних зонах, що унеможливило їх переобладнання. У зв'язку з цим усі 18 об'єктів визнано такими, що не можуть бути використані для проживання ВПО.

Комісія при Миргородській РВА надала акти обстеження земельних ділянок. Частина з них визначено такими, що можуть бути використані для будівництва житла або розміщення тимчасових споруд для ВПО, інші – потребують зміни цільового призначення та додаткових підготовчих робіт.

За результатами розгляду актів Полтавської РВА, земельні ділянки визнано перспективними для будівництва житла для внутрішньо переміщених осіб після розроблення відповідної землепорядної документації.

Наймасштабніший блок питань стосувався об'єктів Лубенського району. Більшість із них на сьогодні заселені, використовуються за призначенням, перебувають у неналежному технічному стані або не мають необхідних комунікацій. Водночас окремі об'єкти можуть бути використані для проживання ВПО за умови проведення ремонтних робіт, переобладнання або належного оформлення правовстановлюючих документів.

«Робота з інвентаризації та обстеження об'єктів триває. Її мета – формування реального фонду нерухомості та земельних ділянок для створення безпечних і гідних умов проживання внутрішньо переміщених осіб у громадах Полтавщини», – наголосив заступник начальника Полтавської ОВА Антон Чубенко.

09.01.2026

Вінницька міська рада

<https://vmr.gov.ua/u-vinnytsi-komisiia-z-pytan-nadannia-zhytlovykh-vaucheriv-vid-derzhavy-opratsiuvala-ponad-300-zaiav>

У Вінниці комісія з питань надання житлових ваучерів від держави опрацювала понад 300 заяв

9 січня відбулося засідання комісії, яка розглядає питання щодо надання житлових ваучерів на 2 млн грн від держави. Присутні розглянули понад 300 заяв від кандидатів на отримання такої допомоги. На неї мають право внутрішньо переміщені особи, які є учасниками бойових дій або особами з інвалідністю внаслідок війни, і мають житло на окупованих територіях.

«На розгляд через застосунок “Дія” надійшло 332 заяви від жителів Вінницької громади, які претендують на отримання житлового ваучера, з них взято в роботу 323 заяви. Комісія опрацювала 307 заяв, решта потребують подальшого опрацювання. Фахівці розглянули звернення особисто кожного

кандидата, за потреби надали їм роз'яснення та уточнили усю інформацію», – зазначила заступниця міського голови Галина Якубович, яка є очільницею комісії.

Після детального розгляду вирішили задовольнити звернення 296 людей. 11 кандидатам – відмовили через невідповідність до умов постанови, яка регулює надання ваучерів.

Рішення про надання допомоги ухвалють на засіданні виконавчого комітету Вінницької міської ради, а згодом заявники отримають сповіщення про відповідь у застосунку «Дія».

09.01.2026

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/okreslyly-priorytetni-napriamy-spivpratsi-komanda-ova-zustrilas-z-delehatsiieiu-predstavnytstva-uvkb-oon-v-ukraini>

Окреслили пріоритетні напрями співпраці: команда ОВА зустрілась з делегацією Представництва УВКБ ООН в Україні

Команда ОВА зустрілась з делегацією Представництва УВКБ ООН в Україні. Говорили про напрями, на яких варто сконцентруватися в роботі протягом 2026 року. Про це повідомили в обласній адміністрації.

«Дніпропетровщина прийняла ледь не найбільше внутрішньо переміщених осіб. Зараз ми проводимо евакуацію з прифронтових громад вже нашої області. Маємо забезпечити належні умови для людей. Також допомогти з інтеграцією у громади для тих, хто вирішив залишитися в нашому регіоні. Безмежно вдячні партнерам за підтримку», – зазначила заступник начальника Дніпропетровської ОВА Ірина Грицай.

Вона додала, що наразі триває примусова евакуація з 40 населених пунктів Синельниківського району. В обов'язковому порядку мають виїхати родини з дітьми. Там перебуває майже 2,5 тис хлопців та дівчат і ще майже 1,8 тис їхніх законних представників.

Ірина Грицай подякувала УВКБ ООН за підтримку з впровадження важливих урядових ініціатив: створення місць стаціонарного догляду. Громади готові долучатися до подібних проєктів. Є приміщення, які можна обладнати під надання таких послуг. Втім, вони потребують ремонту.

«Це мій третій приїзд до Дніпропетровської області. Я активно відвідую регіони, аби краще зрозуміти поточну ситуацію, виокремити нагальні потреби. Дуже вдячна Дніпропетровщині за плідну співпрацю, чітко вибудовану роботу», – сказала Представниця УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт.

Вона зазначила, що у 2026-му УВКБ ООН вирішило сконцентруватися на реагуванні на кризові виклики. Це стосується, зокрема, евакуації, підтримки місць тимчасового перебування, допомоги з ліквідацією наслідків атак. Інший напрям – довгострокові рішення підтримки переселенців.

Загалом протягом 2025-го року партнери охопили підтримкою понад 150 тис людей на території Дніпропетровщини. Надавали і багатоцільову грошову допомогу, побутові товари, генератори, переносні зарядні станції. А ще – будівельні матеріали для швидкого ремонту пошкоджених осель. Модернізували будинки і тимчасове соціальне житло.

Майже 2 тис родин регіону отримали набори для утеплення та обігрівачі в межах зимової програми. Сотням домогосподарств партнери встановили нові вікна.

08.01.2025

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?id=536288&tp=page>

В області за понад шістьма тисячами заяв нараховано більш ніж 2,5 мільярда гривень компенсацій за пошкоджене та знищене житло

Жителі Чернігівщини за період реалізації державної програми «Відновлення» з надання компенсацій за пошкоджене та зруйноване житло подали більш ніж 8,5 тисячі заяв. З них за понад шістьма тисячами нараховано компенсацій на загальну суму понад 2,5 мільярда гривень.

Як повідомив начальник Управління містобудування та архітектури ОДА Сергій Куреня на брифінгу в медіацентрі ОВА, в межах програми громадяни придбали майже 600 квартир, понад сотню приватних будинків, а також 13 садових будиночків.

«Хоча процес надання компенсацій і розгляду заяв триває, залишається низка проблемних моментів, що призводять до автоматичної відмови. Наприклад, люди неправильно вказують тип компенсації, обираючи замість пошкодженого майна знищене і навпаки. Стикаємося і з тим, що особа вчасно не оновила дані у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, що потрібно для підтвердження права власності. Трапляється, що заявник подав неповний пакет документів, вказав недостовірні дані чи взагалі був відсутній при обстеженні об'єкта комісією», – зауважив спікер.

Сергій Куреня нагадав про можливість дистанційного обстеження для мешканців прикордоння. Це дозволило скласти майже 150 відповідних актів. Наразі цей механізм вдосконалено, в тому числі спрощено технічні вимоги до фото та відео, які можуть підтвердити факт знищення житла.

Наприкінці минулого року та на початку поточного набули чинності й інші зміни у програмі «Відновлення», зокрема з'явилася можливість подання заяви у разі повторного пошкодження житла, навіть до закінчення ремонту у межах вже отриманої компенсації; оновлено розрахунок вартості матеріалів і самих робіт (при цьому загальні суми компенсації – незмінні); розроблено механізм для надання компенсацій власникам житла у пам'ятках архітектури.

Суттєвим оновленням у програмі стало спрощення процедури для осіб, чиє майно перебуває у спільній власності. Раніше отримати компенсацію

можна було лише за умови обов'язкової письмової згоди всіх співвласників житла. Тепер ця згода не потрібна: заява вважатиметься поданою одним із співвласників, якщо інші не подадуть заперечення впродовж 15 днів. Водночас заявник бере на себе зобов'язання відновити повністю об'єкт нерухомого майна, а не лише свою частину.

«Внесли певні покращення для осіб, які вважаються зниклими безвісти або безвісно відсутніми. У такому випадку заяву може подати опікун їхнього майна – самостійно або надати згоду іншому співвласнику. Такі заявки розглядаються. Раніше це було неможливим. Також заявку можуть подати і члени сім'ї осіб, які перебувають у полоні, – повідомив голова ГО «Український голос громад» Руслан Марченко. – Крім того, внесені зміни в частині спадкоємців. Зараз такі особи мають право подавати заяву на компенсацію до отримання свідоцтва про право на спадщину, але фактично кошти зможуть отримати лише після вступу у спадщину».

Спікер додав, що з грудня минулого року внутрішньо переміщені особи, які виїхали з тимчасово окупованих територій, можуть скористатися ще однією програмою. Вона передбачає надання житлового сертифіката розміром два мільйони гривень. Серед умов – відсутність у власності іншого житла (або ж воно залишилося на окупованій території), статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

У разі виникнення будь-яких питань щодо участі у програмі «Відновлення» можна звернутися безпосередньо у громаду, де створена відповідна комісія, до Управління містобудування та архітектури ОДА та громадських організацій, які консультують громадян щодо участі у програмі.

08.01.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/delehatsiia-chotyrok-rad-vpo-ivano-frankivskoi-oblasti-zadlia-obminu-dosvidom-pobuvala-u-dolynskii-hromadi>

Делегація чотирьох рад ВПО Івано-Франківської області задля обміну досвідом побувала у Долинській громаді

Учасників зустрічі прийняв Долинський міський голова Іван Дирів. Делегація долучилася до щомісячної ініціативи «Кава з головою», яка вже стала сталою практикою системного діалогу між місцевою владою та спільнотою ВПО.

Під час зустрічі в Долинській міській раді обговорили ключові виклики, актуальні для громад області та України загалом. Зокрема, йшлося про забезпечення житлом внутрішньо переміщених людей, питання працевлаштування, адаптації новомістян, доступу дітей ВПО до освітніх послуг, а також можливості адвокації потреб ВПО на обласному та державному рівнях. Окрему увагу приділили інвестиційній привабливості громад і ролі рад ВПО у формуванні ефективних управлінських рішень.

Важливою складовою поїздки став обмін практичним досвідом між радами ВПО. Налагоджені контакти та напрацьовані ідеї стануть підґрунтям для реалізації спільних проєктів, спрямованих на посилення підтримки внутрішньо переміщених осіб та розвиток місцевого самоврядування.

У заходах взяли участь представники, які вимушено перемістилися до Прикарпаття з прифронтових і тимчасово окупованих територій України. Це підтверджує згуртованість спільноти ВПО та необхідність спільного підходу до розв'язання наявних проблем.

Зустріч об'єднала представників:

- Ради ВПО при Івано-Франківській обласній військовій адміністрації (голова — Галина Кос);
- Ради ВПО при виконавчому комітеті Коломийської міської ради (голова — Тетяна Белявцева);
- Ради ВПО при Отинійській міській раді (голова — Михайло Гезенко);
- Ради ВПО при виконавчому комітеті Долинської міської ради (голова — Олена Стеценко).

Такий формат розширеної міжгромадської взаємодії є важливим кроком до посилення співпраці, обміну напрацюваннями та формування спільного бачення ефективної підтримки й інтеграції внутрішньо переміщених людей у громадах області.

За підсумками поїздки розпочато підготовку чотиристороннього меморандуму про співпрацю, який стане інструментом системної взаємодії, обміну практиками та реалізації спільних ініціатив задля ефективної підтримки й інтеграції ВПО у громадах Івано-Франківської області.

05.01.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/79095/u-dnipri-zvedut-bagatokvartirnij-zhitlovij-kompleks-dlya-rozmischennya-timchasovo-peremischenih-osib#gsc.tab=0>

У Дніпрі зведуть багатоквартирний житловий комплекс для розміщення тимчасово переміщених осіб

Надати дозвіл департаменту капітального будівництва Дніпровської міської ради на виконання функцій замовника з проєктування та будівництва об'єкта «Нове будівництво багатоквартирного житлового комплексу для розміщення тимчасово переміщених осіб з улаштуванням споруди подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття в районі буд. № 2 по вул. Івана Багряного у м. Дніпрі». Таке рішення ухвалив виконавчий комітет міської ради.

09.01.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/156515>

На базі університету Франка запрацював простір для ветеранів, дітей військових та ВПО

Він об'єднує молодь і захисників України та стане платформою для спільного навчання, підтримки та розвитку.

9 січня у Львові відкрили Ветеранський простір. Також в межах заходу презентували соціальні ініціативи, які покликані підтримати дітей військовослужбовців, загиблих захисників і захисниць України, ВПО. Серед них - соціальний проєкт «Молодіжний хаб» та «Молодіжний просвітницько-профорієнтаційний табір».

«Тут зможуть зустрічатися молоді люди з ветеранами, навчаючись одне в одного. Простір — це не лише приміщення. Це про турботу, можливості, розвиток і віру в майбутнє. Проєкти, які ми сьогодні презентуємо, — приклад того, як можуть об'єднуватися університет, держава, бізнес та громадські організації», — розповіла керівниця Центру підтримки ветеранів та соціальних ініціатив ЛНУ ім. Івана Франка Ярина Танчак.

Керівник апарату Львівської ОДА Тарас Грень привітав учасників відкриття та наголосив на важливості ініціативи.

«Те, що ми сьогодні можемо стояти тут разом — це результат жертвності людей, які воюють і захищають Україну. Відтак, наше завдання - робити максимально від нас залежне у тій сфері, де ми є.

Я вдячний університету за те, що ви завжди поруч, працюєте, не чекаючи прохань чи доручень, маєте перспективне бачення майбутнього і створюєте можливості для дітей та ветеранів. Коли нам вдасться об'єднати у цьому просторі біль сьогоднішнього і надію на майбутнє — це буде велика справа. Попереду багато роботи, і ми готові її робити разом», - зазначив керівник апарату Львівської ОДА Тарас Грень.

Центр підтримки ветеранів та соціальних ініціатив — структурний підрозділ Львівського національного університету імені Івана Франка.

Його діяльність спрямована на реінтеграцію ветеранів в соціум та їхньої самореалізації через надання висококваліфікованої психологічної і юридичної допомоги, освітніх послуг, проведення профорієнтаційної роботи та сприяння працевлаштуванню.

Центр діє, як майданчик для співпраці з громадськими організаціями, ОМС, урядовими та міжнародними установами в напрямі спільної реалізації громадських ініціатив.

Ветеранський простір працює у приміщенні Львівського будинку вчених (вул. Листопадового чину, 6, 2-й поверх) у будні: з 9 до 17 год.

05.01.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/z-pochatku-roku-30-tys-konsultatsii-otrymaly-meshkantsi-donechchyny-v-riznykh-rehionakh-ukrainy>

З початку року 3 тисячі консультацій отримали мешканці Донецчини в різних регіонах України

Головним управлінням Пенсійного фонду України в Донецькій області на постійній основі проводяться консультаційні зустрічі, у т. ч. в режимі відеоконференції, у гуманітарних хабах на території 19 областей країни з громадянами, які через бойові дії вимушені були переміститися й знайшли прихисток в інших регіонах.

Протягом 2025 року проведено 674 зустрічі, під час яких внутрішньо переміщені особи Донецької області отримали 3008 консультацій та роз'яснень.

Фахівці Головного управління в ході означених заходів надають практичну допомогу та консультують з питань пенсійного забезпечення, житлових субсидій і пільг, страхових та соціальних виплат, а також інформують про можливість отримання послуг у зручному форматі — через вебпортал Пенсійного фонду України — <https://portal.pfu.gov.ua/> та мобільний застосунок «Пенсійний фонд» — <https://t1p.de/2b287>.

07.01.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/call-tsentr-donetskoho-oblasnoho-tsentr-zainiatosti-operativna-pidtrymka-tam-de-vona-potribna>

Call-центр Донецького обласного центру зайнятості: оперативна підтримка там, де вона потрібна

У час постійних змін, вимушених переїздів і нових викликів особливо важливо мати надійну точку контакту, де людину почують, зрозуміють і допоможуть знайти рішення. Саме таку роль сьогодні виконує call-центр Донецького обласного центру зайнятості — інструмент швидкої та доступної підтримки для шукачів роботи, зокрема внутрішньо переміщених осіб, і роботодавців.

Call-центр ДООЦЗ — це не просто телефонна лінія. Це команда фахівців, які щодня працюють з реальними життєвими ситуаціями: допомагають зорієнтуватися у послугах служби зайнятості, підказують алгоритм дій, надають актуальну інформацію та супроводжують людину до результату.

Звернувшись до call-центру за номером 0-800-219-713, можна оперативно отримати консультації щодо:

- порядку реєстрації в службі зайнятості;
- підбору актуальних вакансій та можливостей працевлаштування;
- професійного навчання, перенавчання чи підвищення кваліфікації;
- участі в державних програмах підтримки зайнятості;
- послуг для роботодавців, зокрема компенсацій та підбору персоналу.

Торік фахівці call-центру допомогли майже трьом тисячам клієнтів отримати відповіді на важливі питання та знайти необхідну підтримку.

Особлива цінність call-центру — у швидкості реагування та доступності. Людині не потрібно витрачати час на пошук інформації в різних джерелах чи особисті відвідування. Достатньо одного дзвінка, щоб отримати чітку відповідь або бути скерованою до потрібного фахівця.

Для мешканців Донецчини та ВПО, які перебувають у різних регіонах України, call-центр часто стає першим і найзручнішим каналом зв'язку зі службою зайнятості.

09.01.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/khaby-donechchyny-razom-z-partneramy-nadaiut-dopomohu-ta-pidtrymku-pereselentsiam>

Хаби Донецчини разом з партнерами надають допомогу та підтримку переселенцям

Завдяки підтримці міжнародних, громадських організацій та об'єднань, гуманітарні хаби / центри, розташовані в більш безпечних регіонах України, продовжують надавати різноманітну гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам.

На сьогодні працює 100 локацій у 19 областях України, де обслуговується близько 254 тисячі мешканців Донецької області (у тому числі 50 тисяч дітей). Протягом 2025 року донеччани отримали наступну допомогу:

- 455,3 тисячі наборів продовольчих товарів;
- 58,5 тисячі одиниць непродовольчих товарів: гігієнічні набори, побутова хімія, комплекти одягу та взуття, набори посуду, постільної білизни, ковдри, матраци, обігрівачі, повербанки, соляні лампи, канцелярські набори;
- 122,3 тисячі одиниць медичних та інших виробів: памперси дитячі та дорослі, ліки, вітаміни, пелюшки для дорослих, урологічні прокладки, набори особистої гігієни, милиці, ходунки, інвалідні візки, дитячі візочки, столи для годування, манежі, іграшки тощо.

Окрім гуманітарної допомоги евакуйовані мешканці Донецької області протягом року отримали широкий спектр послуг:

- 8,1 тисячі консультацій із соціальних питань, питань пенсійного забезпечення та працевлаштування;

- 20,4 тисячі консультацій з юридичних питань, надання правової допомоги;
- 21,2 тисячі консультацій щодо медичної допомоги, лікування, обстеження;
- 2 тисячі консультацій з ментального здоров'я;
- 26,5 тисячі консультацій (зустрічі, заходи, тренінги, вебінари) з психологічної допомоги, адаптації для дітей та молоді;
- 4,8 тисячі освітніх, навчальних та мотиваційних заходів;
- 15,5 тисячі культурно-розважальних заходів;
- 1,6 тисячі спортивних заходів.

Робота гуманітарних хабів / центрів є порятунком для багатьох людей, які через війну опинилися в складних життєвих обставинах і вимушені інтегруватися в нове середовище.

Гуманітарна допомога мешканцям Донеччини надана за підтримки міжнародних благодійних, громадських організацій та об'єднань: MOM, Global Empowerment Mission (GEM) у партнерстві з Howard G. Buffett Foundation (HGBF), Міжнародного комітету порятунку, «CARE Ukraine», «Рокада», ЮНІСЕФ, БФ Братів Мкртчян, «Допомогти Україні», «Допоможемо Разом», «Карітас», «Проліска», «Бджола», «Помагаємо», «Осередок», «Хвиля допомоги», «Україна – це ти», «Фонд добрі справи», «Від людини до людини».

10.01.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/ambulatoriia-relokovana-z-selydivskoi-hromady-zapratsiuvala-v-pavlohradi>

Амбулаторія, релокована з Селидівської громади, запрацювала в Павлограді

Голова Донецької облдержадміністрації Вадим Філашкін разом з очільником Селидівської громади Анатолієм Немченком та директоркою закладу Наталією Кухаренко оглянули приміщення, поспілкувалися з працівниками та відвідувачами.

Амбулаторія відкрила свої двері не тільки для переселенців з Селидівської громади, а й зі всієї Донеччини, та готова надавати первинну медичну допомогу всім, хто її потребує, в тому числі місцевим жителям.

Наразі тут уже задекларовано понад 10 тисяч пацієнтів. Лише за останні п'ять днів у Павлограді було задекларовано 174 пацієнти.

Амбулаторія готова і до можливих блекаутів - заклад забезпечений альтернативними джерелами живлення.

Важливо, що вдалося зберегти колектив, який працював у Селидовому. Наразі тут працюють 6 фахівців, але команда готова до розширення та залучення нових перспективних кадрів.

«Такі рішення — це про турботу, доступність медицини та підтримку наших людей, які були змушені покинути свої домівки, але мають отримувати якісні послуги незалежно від обставин», - наголосив очільник Донецької ОДА.

07.01.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/mykola-kalashnyk-czentr-postijnogo-prozhyvannya-ridni-lyudy-u-vorzeli-pryklad-togo-yak-partnerstvo-vidpovidalnist-i-dovira-dayut-realnyj-rezultat/>

Микола Калашник: Центр постійного проживання «Рідні Люди» у Ворзелі — приклад того, як партнерство, відповідальність і довіра дають реальний результат

Голова Київської обласної державної адміністрації Микола Калашник разом із своїм заступником Іваном Добровольським та Бучанським міським головою Анатолієм Федоруком відвідали Центр постійного проживання «Рідні Люди», що спільними зусиллями українських волонтерів та приватних американських донорів розбудовується у селищі Ворзель.

У цьому місці люди, які через війну втратили свої домівки, отримали шанс почати відновлювати нормальне життя: у безпеці, теплі, під опікою добрих та відповідальних людей.

«Поспілкувався з мешканцями центру. Тут живуть родини з Донеччини, Луганщини та інших прифронтових регіонів. Багато хто переїжджав по кілька разів, рятуючись від обстрілів, ночував у тимчасових прихистках, починав не раз життя з нуля. Сьогодні вони кажуть просту, але дуже важливу річ: тут вони вперше за довгий час відчули стабільність і безпеку», — сказав Микола Калашник.

Окремо він подякував пані Тетяні Рябоволовій, директорці української філії фонду «До України з любов'ю», яка керує цим центром.

«Вона фактично живе проєктом, опікується кожною людиною, допомагає з побутовими питаннями, адаптацією, підтримкою. Саме завдяки таким людям центри проживання стають місцями турботи, а не формального перебування», — зазначив очільник КОДА.

Завдяки злагодженій роботі соціальних служб Київщини центр «Рідні Люди» внесений до Реєстру надавачів соціальних послуг і став одним із перших, що офіційно оформлений та отримує компенсації з державного бюджету за надання стаціонарного догляду особам похилого віку серед внутрішньо переміщених осіб відповідно до постанови КМУ №888. Це дозволяє забезпечувати якісний догляд і підтримку тим, хто цього найбільше потребує, роблячи Центр надійним і безпечним місцем проживання.

На сьогодні в центрі «Рідні Люди» проживають 72 особи. Уже наприкінці січня планується відкриття нових 50 місць для внутрішньо переміщених осіб, і центр буде приймати нові родини, в яких війна забрала буквально все, і яким потрібен прихисток.

Загалом на Київщині на обліку перебуває понад 233 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Серед них — десятки тисяч дітей, людей похилого віку, осіб з інвалідністю. Для області це щоденний виклик і водночас відповідальність — забезпечити не лише дах над головою, а й доступ до соціальних, медичних, освітніх та реабілітаційних послуг.

Наразі в області функціонує 33 місця тимчасового проживання, де розміщено понад 6 тисяч осіб, серед них понад тисяча дітей.

Команда обласної адміністрації постійно працює над створенням резервних місць для поселення людей, що втратили житло в наслідок російської агресії. Уже визначено 10 об'єктів, які зможуть прийняти додатково понад 1 100 внутрішньо переміщених осіб, і ведеться комунікація з міжнародними організаціями щодо спільного фінансування ремонтів та облаштування об'єктів.

Особлива увага приділяється маломобільним особам, людям старшого віку та тим, хто потребує постійного догляду. Для них створюються адаптовані умови проживання та спеціалізована підтримка.

«Центр «Рідні Люди» — приклад того, як партнерство, відповідальність і довіра дають реальний результат. Подібні центри на Київщині дають можливість не лише пережити складні часи, а й почати життя з нових позицій — у безпечних умовах, з підтримкою і відчуттям спільноти. Наша головна мета — щоб кожна родина, яка знайшла прихисток на Київщині, могла жити у безпеці та з відчуттям дому», — наголосив Микола Калашник.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

09.01.2026

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/ihnor-vibortsiv-za-kordonom-zrobit-vibori-nelehitimnimi-ajvazovska.html>

Ігнор виборців за кордоном зробить вибори нелегітимними – Айвазовська

Ігнорування українських виборців за кордоном та заяви окремих осіб про начебто відсутність права на голос в тих чи інших категорій громадян підриває легітимність самого процесу виборів та порушує права громадян України, в також розколює суспільство, заявила голова правління Громадянської мережі «ОПОРА» Ольга Айвазовська після засідання робочої групи щодо напрацювання законодавчих рамок щодо проведення повоєнних виборів.

«Якщо надавати право голосу виборцям за рівнем страждань під обстрілами та внеску в захист інтересів держави та суспільства, то мешканцям Херсону, Харкова, Запоріжжя, Одеси та Сум сьогодні потрібно роздати по три

голоси, а Ужгороду надати пів, так як вони не достатньо уражені наслідками війни. Це людино ненависна логіка і її варто позбутись на старті та не провокувати розкол по цій лінії», - написала вона у Facebook.

Експертка зазначила, що є чимало прикладів, коли українці за кордоном роблять для своєї країни значно більше, ніж ті, хто залишився вдома.

Також неприйнятною вона назвала логіку позбавлення права голосу українців за кордоном, бо серед них є чоловіки-ухилянти, які свідомо залишили країну. Айвазовська заявила, що тоді в максимально ідеальній парадигмі військовим потрібно дати більше голосів, ніж цивільним, а чоловіків, які ухиляються від служби в Україні, позбавити виборчого права.

«Якщо вже розвивати тему, як підняти явку в Україні для більшої легітимності процесу, то точно ж не створенням якихось стимулів для чоловіків, які не виходять з дому. Військові мають бути захищені в реалізації їх активного та пасивного виборчого права, а жінки з дітьми не нести покарання через втечу від війни, або недобросовісних чоловіків, які є як тут, так і там», - наголосила фахівець із права.

Айвазовська підкреслила, що держава також не має права ігнорувати і іншу проблему голосування українців за кордоном – недостатню кількість виборчих дільниць, які зазвичай відкривають у посольствах.

«Це буде свідомо протидія. Більше того, саме так можна створити не лише розколи та суспільну напругу, а і спокусу фальсифікацій результатів виборів та низьку явку, яка знизить легітимність. Держава не може звужувати вже наявні права, а от бездіяльність та чотири дільниці на 500 000+ виборців буде свідомою бездіяльністю», - вказала голова «ОПОРИ».

Дуже слабким проти права на голос громадянам в ЄС вона назвала і аргумент що тоді доведеться надати право голосу і громадянам України в Росії.

«Може хтось мені нагадає, скільки було відкрито на території РФ дільниць у 2019 році та яка там була явка? Ніяка і не було, бо там вже тоді не було голосування, а війна почалась у 2014 році. Було відкрито декілька додаткових дільниць у Грузії, Казахстані та Фінляндії», - аргументувала Айвазовська.

09.01.2026

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/world/news/vlada-chekhii-planuie-posylyty-pravyla-tymchasovoho-zakhystu-dlia-ukrainskykh-bizhentsiv>

Влада Чехії планує посилити правила тимчасового захисту для українських біженців

Владні партії Чехії готують пропозиції щодо посилення умов тимчасового захисту для українських біженців. Про це заявив спікер Палати

депутатів, антиукраїнський політик Томіо Окамура після засідання коаліційної ради, повідомив Epoch Times.

"Громадяни скаржаться, що українці їздять у відпустку, але водночас користуються тут умовами тимчасового захисту та отримують різноманітну підтримку та пільги", – заявив Окамура.

За словами Окамури, відповідні ініціативи мають бути підготовлені до наступного тижня, однак про деталі майбутніх змін він не розповів. Водночас Окамура підкреслив, що Чехія орієнтуватиметься на приклад інших країн Європейського Союзу, які вже запровадили жорсткіші норми.

Коаліційна рада також порушувала питання постачання боєприпасів для України.

"Домовленість полягає в тому, що жодної крони чеських грошей не буде витрачено на ініціативу щодо боєприпасів", – додав політик.

Зазначається, що з початку повномасштабного вторгнення Чехія прийняла загалом 725 800 українських біженців. З них 215 000 – діти.

06.01.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1134138.html>

Кількість виданих кредитів за програмою "єОселя" у 2025 р. зменшилась на 8,7%

Банки-партнери за державною програмою доступної іпотеки "єОселя" у 2025 році видали сумарно 7769 кредитів, що на 8,7% менше, ніж попереднього року, впливає з даних оператора програми ПрАТ "Українська фінансова житлова компанія" ("Укрфінжитло").

"За програмою доступної іпотеки за цей час (2025 рік – ІФ-У) банки-партнери видали кредити на суму майже в 15 млрд грн. При цьому, 4881 кредит – на житло "першого продажу", зокрема, 1499 квартир – у будинках на стадії будівництва", – зазначено у повідомленні.

Водночас у порівнянні з 2024 роком загальна сума виданих кредитів у 2025-му виросла на 1,5% – з 14,6 млрд грн до 14,8 млрд грн.

Зазначається, що кредити отримали, зокрема, 2891 військовослужбовець та представник сектору безпеки, 2826 українців без власного житла, 909 внутрішньо переміщених осіб, 427 медиків, 383 педагоги, 209 ветеранів та 124 науковці. Як результат, 4204 дитини отримали власний дім.

З початку роботи програми у 2022 році власне житло придбали 22 тис. 620 родин, а загальний обсяг виданих кредитів становить 38 млрд 923 млн грн.

"Укрфінжитло" нагадує, що з 11 січня 2026 року відповідно до змін до постанови Кабінету міністрів України №856 мобілізовані під час воєнного стану військовослужбовці зможуть скористатися пільговою іпотекою під 3% річних – на рівні з військовими за контрактом.

Як повідомлялося, програма доступного іпотечного кредитування "єОселя" запрацювала в Україні з жовтня 2022 року. На пільгову іпотеку під 3% річних строком до 20 років із першим внеском від 20% вартості житла можуть претендувати військовослужбовці, працівники сектора безпеки та оборони, медпрацівники, педагоги, науковці; під 7% – ветерани війни, учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи та громадяни, які не мають власного житла більше за нормативну площу.

За умовами програми, пільгові категорії учасників можуть придбати житло у споруджуваному будинку, і будинках не старше трьох років, а також житло до 10 років у Чернігівській, Сумській, Харківській, Запорізькій, Херсонській областях. Решта учасників – у будинку не старше трьох років або об'єкті, що будується. ВПО можуть взяти участь в "єОселі" під 7% річних та придбати житло віком до 20 років у будь якому населеному пункті по всій території України, де працює програма.

Як початковий внесок для придбання житла за програмою "єОселя" можна використовувати сертифікати, отримані за програмою "єВідновлення".

У програмі беруть участь 10 банків-партнерів: Ощадбанк, ПриватБанк, Укргазбанк, Сенс Банк, Sky Bank, банк "Кредит Дніпро", банк "Глобус", Таскомбанк, Bisbank, Радабанк.

06.01.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/petytsiya-ukrayina-chekhiya/33640689.html>

«Мовчання означало б згоду»: чеський вчитель ініціював петицію вибачення перед Україною

ПРАГА – Близько 50 тисяч підписів зібрала петиція вибачення перед послом України в Чехії. Її ініціював чеський вчитель і староста села Антонін Коларж у відповідь на новорічні висловлювання голови Палати депутатів Чехії Томіо Окамури щодо України. Петиція адресована послу Василю Зваричу. Вона стала однією з найпомітніших громадських реакцій на критику України від одного з найвищих посадовців Чеської Республіки.

Радіо Свобода поспілкувалося з чеських вчителем, а також зібрало реакції на конфлікт.

Що стало причиною скандалу?

Скандал розгорівся після новорічного звернення Томіо Окамури, в якому він різко висловився проти надання військової допомоги Україні та використав гострі формулювання на адресу української влади, зокрема назвавши війну Росії проти України «абсолютно безглуздою» та заявивши про «українських злодіїв навколо хунти Зеленського», які, за його словами, «будують золоті туалети».

Реакція України та українських організацій у Чехії

Посол України в Чехії Василь Зварич назвав ці слова «негідними та абсолютно неприйнятними» і заявив, що риторика Окамури перегукується з наративами російської пропаганди.

Позицію українського посла публічно підтримав міністр закордонних справ України Андрій Сибіга. Він наголосив, що реагувати на образливі заяви на адресу України є прямим обов'язком дипломатів, та відкинув звинувачення у порушенні дипломатичних норм.

Крім того, 2 січня понад 30 українських організацій та платформ в Чехії виступили із спільною заявою про підтримку Посольства України, застерігши від небезпеки поширення проросійських наративів у публічному просторі, особливо в умовах повномасштабної агресії Росії проти України. «Висловлювання пана Томіо Окамури відкрито підтримують державу-агресора – Російську Федерацію, поширюють маніпуляції та дезінформацію і тим самим шкодять взаєминам між Чеською Республікою та Україною», мовиться у заяві.

5 січня висловилася і воєнна біженка Анастасія Сігнаєвська, яка очолює в Празі ініціативу «Голос України». Вона написала у мережі X, що якщо посол Зварич отримає в Чехії статус небажаного (*persona non grata*), то нехай чеська влада розпочне процес її депортації: «Я не буду мовчати у момент, коли мій народ, який мужньо захищається від агресора, заляпується проросійською брехнею та брудом».

Реакція чеських політиків

На ситуацію відреагував президент Чехії Петр Павел. Він висловив занепокоєння промовою голови Палати депутатів і повідомив, що планує обговорити цей випадок із новопризначеним прем'єр-міністром Бабішем. «Координація зовнішньої та безпекової політики є фундаментом нашої надійності як партнера», – вважає президент Чехії.

Андрей Бабіш 5 січня заявив, що Окамура виступав як голова своєї партії SPD («Свобода і пряма демократія») і звертався передовсім до своїх виборців, а посол України порушив деякі дипломатичні звичаї.

«Він не має нас чого тут вчити. Він дипломат. Добре, якщо так каже міністр закордонних справ, він політик», – сказав чеський прем'єр.

Він сформував правлячу коаліцію разом з партією Окамури після виборів у жовтні 2025 року.

Міністр закордонних справ Чехії Петр Мацінка заявив, що не вважає доречною публічну оцінку послом іноземної держави висловлювань одного з найвищих чеських посадовців. У зв'язку з цим він запросив українського посла до Міністерства закордонних справ Чехії для пояснень.

Під час зустрічі 5 січня вони, зокрема, обговорили настрої частини чеського суспільства, повідомив Мацінка. У вівторок він має провести телефонну розмову зі своїм українським колегою Андрієм Сибігою.

Натомість опозиційні партії в парламенті Чехії заявили про намір ініціювати збір підписів для голосування щодо відставки Томіо Окамури, вказуючи, що його висловлювання шкодять міжнародній репутації Чехії.

Сам Томіо Окамура у коментарі для CNN Prima News заявив, що не відмовляється від своїх слів і «стоїть за своєю промовою». На своїй сторінці у мережі X політик також нагадав про публікації чеської преси, які розповідали про «золотий унітаз» у квартирі Тимура Міндіча, підозрюваного у корупційній афері в Україні.

Чому виникла петиція?

На тлі скандалу чеський вчитель і староста села Семневіце Антонін Коларж ініціював петицію на підтримку України.

У відкритому листі, який з 2 січня підписали тисячі людей (понад 48 тисяч станом на ранок 6 січня), він висловив вдячність і солідарність з Україною. Він згадав, серед іншого, про масові вбивства цивільних у Бучі, знищення Маріуполя, загибель українських полонених в Оленівці, а також провів паралелі з 1938 роком в історії Чехословаччини.

Антонін Коларж у коментарі Радіо Свобода наголосив, що імпульсом для нього була не політика як така, а те, як у публічному просторі буде представлена Чехія.

«Слова, що прозвучали з вуст конституційного посадовця, на мій погляд, перетнули межу політичної думки й торкнулися людської гідності народу, який є жертвою агресії. У той момент я відчув, що мовчання означало б згоду», – пояснив він.

За словами Коларжа, текст петиції спочатку замислювався як особистий лист, однак він швидко набув широкої підтримки:

«Петиція поширювалася без платної реклами, без підтримки організацій, рухів чи відомих імен. Навіть після того, як я втратив можливість ділитися нею зі свого профілю в соцмережах, люди передавали текст далі»

На думку ініціатора петиції, реакція навколо неї свідчить про складний, але небагдужий стан чеського суспільства.

«Суспільство внутрішньо розділене, але не байдуже. Поруч із гучною меншістю, яка працює з гнівом і страхом, існує тиха, але численна частина людей, які хочуть говорити ввічливо, по суті та з емпатією», – вважає він.

Коларж додає, що солідарність з Україною для багатьох чехів має не лише політичний, а й глибоко людський вимір.

05.01.2026

RFI Українською

<https://surl.li/uiovsq>

У Норвегії зросла кількість працевлаштованих українських біженців

Майже 27 000 українців, які прибули до Норвегії після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, тепер працевлаштовані.

Кількість українців, які працюють у Норвегії, продовжує зростати, повідомляє RFI Українською з посиланням на NRK. Минулого, 2025 року, також спостерігалось чітке зростання порівняно з 2024 роком.

Українці в Норвегії мають можливість пройти програму інтеграції (вступну програму) та навчання норвезької мови в тій громаді (муніципалітеті), де їх поселяють. Зазначається, що вимоги до орієнтованої на працевлаштування вступної програми були посилені у 2024 році.

Українські біженці у Норвегії

Згідно з даними Норвезького управління імміграції станом на жовтень 2025 року, кількість українських біженців у Норвегії перевищила 100 000 осіб.

Переважна більшість отримала дозвіл на проживання через систему колективного захисту, на яку припадає понад 96 % заявок. Станом на 29 вересня 2025 року було зареєстровано 7 664 нові заяви про колективний захист, а також 922 звичайні заяви про надання притулку.

У вересні 2025 року спостерігалось значне збільшення кількості українців, які прибували до Норвегії.

Подібна ситуація фіксувалася в багатьох країнах Європи, адже тоді за кордон почали виїжджати юнаки віком до 23 років після дозволу президента України Володимира Зеленського. RFI Українською також писала про дозвіл Володимира Зеленського виїжджати юнаками віком 18-22 роки з країни. Зеленський зазначав, що ухваленню рішення про дозвіл перетинати кордон для чоловіків 18–22 років передували консультації з військовими та освітянами.

RFI Українською писала, що в.о. голови Державної податкової служби України Леся Карнаух роз'яснила важливі податкові нюанси для українських біженців, які працюють за кордоном. Українські біженці, які виїхали за кордон і працюють там, повинні декларувати свої доходи, отримані в інших країнах. Однак цього робити не потрібно, якщо податки сплачуються в іншій країні.

05.01.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/medichne-strahuvannya/>

Українці в Ірландії можуть отримати європейську картку медичного страхування в 2026 році

Європейська картка медичного страхування (ЄКМС) – пластиковий документ, який дозволяє отримати медичну допомогу в іншій державі ЄС або Європейської економічної зони безкоштовно або за зниженою ціною. Якщо ви виїхали з Ірландії до іншої країни ЄС та захворіли, ЄКМС в 2026 році дозволить вам отримати медичну допомогу безкоштовно або за зниженою ціною.

Але, європейська картка медичного страхування працюватиме, якщо ви перебуваєте у відпустці або на короткостроковому перебуванні менше 3 місяців. Студенти в Європі можуть вважатися відвідувачами з короткостроковим перебуванням до повного академічного року.

Українці в Ірландії можуть безкоштовно оформити ЄКМС в 2026 році, яка забезпечує доступ до медичної допомоги в країнах ЄС. Дізнайтеся, як подати заявку та отримати картку.

Оформлення європейської картки медичного страхування (ЄКМС) в Ірландії в 2026 році супроводжується низкою важливих деталей, які слід врахувати:

- Для кожного члена родини потрібна окрема медична картка
- Подання заявки та отримання картки – безкоштовне
- Українці під тимчасовим захистом в Ірландії теж можуть отримати ЄКМС

З особистого досвіду наших читачів: після оформлення заявки онлайн картка надходить поштою в середньому протягом 10 днів.

Як подати заявку на отримання ЄКМС для українців

1. Особисто:

- Завітайте до місцевого управління охорони здоров'я.
- Важливо! У Дублінському Північному Заході, Південному Дубліні, Кілдері та Вест-Віклоу особисте подання заявок недоступне.

2. Онлайн:

- Відвідайте офіційний сайт: www2.hse.ie.
- Онлайн-заявка доступна лише за умови наявності медичної картки або картки схеми оплати ліків, а також постійного проживання в Ірландії.

Процедура оформлення ЄКМС безкоштовна.

05.01.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/11-miljoniv-ukrayincziv-vyyihaly-za-kordon-ombudsman-nazvav-realnu-kilkist/>

11 мільйонів українців виїхали за кордон: омбудсман назвав реальну кількість

Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець повідомив, що фактична кількість українців за кордоном значно перевищує офіційні дані.

За офіційною інформацією МЗС, на консульському обліку за межами України перебувають 8,5 мільйона громадян. Проте реальна цифра сягає 11 мільйонів осіб, які покинули країну.

«11 мільйонів громадян України виїхали за кордон. Я сьогодні отримав офіційну відповідь від МЗС — там 8,5 мільйона громадян. Але ми розуміємо, що частина не стає на консульський облік, тому органи влади України їх не бачать», — пояснив Лубінець в інтерв'ю Дмитру Гордону.

Чому цифри відрізняються

Розбіжність між офіційними та фактичними даними пояснюється тим, що не всі українці, які виїхали за кордон, реєструються на консульському обліку. Це створює складнощі для формування точної статистики та планування державної політики.

Що це означає для України

Омбудсман наголосив, що точні дані про кількість громадян за кордоном критично важливі для:

- Соціального захисту українців за межами країни
- Реалізації виборчих прав громадян
- Надання консульської допомоги
- Планування реінтеграції тих, хто повертатиметься додому

Динаміка міграції

За даними Агентства ООН у справах біженців, кількість українських біженців у Європі змінювалася наступним чином:

- Грудень 2022 — 7,90 млн (пік після початку повномасштабного вторгнення)
- Червень 2024 — 6 млн
- Листопад 2025 — 6,53 млн

З середини 2024 року спостерігається повторне зростання кількості українців, які виїжджають до Європи через продовження війни.

Національний банк України прогнозує, що українські біженці почнуть повертатися додому не раніше 2027 року. Швидкість зворотної міграції залежатиме від рівня безпекових ризиків

На 2026 рік НБУ очікує продовження відпливу населення схожими темпами — близько 0,2 мільйона осіб за кордон.

05.01.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/u-polshhi-ukra%d1%97nci-pracyuyut-tam-de-ne-khochut-pracyuvati-polyaki/>

У Польщі українці працюють там, де не хочуть працювати поляки

Як зазначив Пйотр Роговецький, експерт «Роботодавців Польщі» (Pracodawców RP), українці переважно працюють там, де поляки більше не хочуть працювати.

Спецзакон, ухвалений у березні 2022 року, надав громадянам України вільний доступ до польського ринку праці. Щоб працювати українцям не потрібні дозволи для роботи в Польщі. Для легалізації свого перебування українцям, які прибули до Польщі після 24 лютого 2022 року, потрібно було лише подати заявку на отримання номера PESEL.

У вересні 2025 року Кароль Навроцький підписав поправку до спецзакону, однак чинні правила діятимуть до 4 березня 2026 року. Потім, як пояснив Збігнєв Богуцький, керівник Канцелярії Президента РП, для українців діятимуть такі самі правила, як і для інших іноземців.

Міністерство внутрішніх справ та адміністрації працює над законопроектом про поступове скасування положень спеціального закону. Деякі положення будуть збережені та перенесені до Закону про захист іноземців. Зокрема це стосується номера PESEL UKR, який залишатиметься засобом підтвердження легального проживання.

Пйотр Роговецький, експерт організації «Роботодавці Польщі», зазначив, що про зміни до нормативних актів необхідно повідомляти чітко та заздалегідь. Він також зазначив, що якби українці виїхали з Польщі внаслідок зміни законів, польський «економічний та розвивальний потенціал був би порушений».

Фахівець наголосив, що у Польщі 80% українців працюють. Це найвищий показник для Європи. Для порівняння, у Чехії працевлаштованими є 48% українців, а в Німеччині – 25%. Він не погоджується з думкою, що українці живуть на соціальні виплати.

Роговецький звернув увагу і на хибне твердження, що українці ніби забирають у поляків роботу. Як він пояснив, українці, та й інші іноземці, працюють переважно там, де поляки більше не хочуть працювати. Експерт зазначив, що це є нормальним явищем, оскільки зі зростанням заможності суспільства певні професії переходять до мігрантів, наприклад, догляд за літніми людьми, сфера громадського харчування чи робота в готелях. Так само і поляки їздять до Великої Британії чи Німеччини та працюють на аналогічних посадах.

05.01.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/shho-zminitsya-dlya-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-pislya-4-bereznaya-2026-roku/>

Що зміниться для українців у Польщі після 4 березня 2026 року?

Дія спецзакону завершиться 4 березня 2026 року. Уряд готує нові рішення, які мають врегулювати легальне перебування громадян України в Польщі, а також їх доступ до ринку праці, медичних послуг та соціальних виплат.

Як раніше наголошував президент Польщі Кароль Навроцький, українці повинні мати такі ж права, як і інші іноземці в Польщі.

У Міністерстві внутрішніх справ та адміністрації зазначили, що спецзакон було ухвалено «в надзвичайній ситуації та як тимчасове рішення, що є ефективною відповіддю на безпрецедентний наплив біженців, спричинений агресією Російської Федерації проти України», і більше не потрібен.

Чинний тимчасовий захист для українських біженців дійсний до 4 березня 2026 року. Уряд не має наміру його продовжувати. Після цієї дати

українці, які мають PESEL UKR, зможуть подавати заяви на отримання трирічної посвідки на проживання.

Українці і надалі зможуть приїжджати до Польщі, щоб отримати тимчасовим захистом, але вони повинні подати заявку на отримання номера PESEL UKR протягом 14 днів з моменту в'їзду. Як наголосили у МВСіА, «відмова від реєстрації після в'їзду повинна розглядатися як неявна відмова від тимчасового захисту».

Особи, що отримують тимчасовий захист, – за винятком вразливих груп (самотні літні люди, особи із значною інвалідністю), – отримуватимуть короткострокове житло лише у надзвичайній ситуації.

Щодо виплати 800 Плюс, то її виплачуватимуть на тих українських дітей, чиї батьки працюватимуть у Польщі. Такий принцип застосовується до всіх іноземців.

Будуть значні зміни у медичних послугах для українців – вони матимуть доступ до всіх медичних послуг лише за умови наявності медичної страховки або сплати медичних внесків. Незастраховані особи, які мають тимчасове страхування, матимуть доступ до безкоштовних послуг екстреної допомоги, якщо вони є вагітними або жінками після пологів, або особами віком до 18 років.

08.01.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/4-bereznaya-polshha-zavershuh-timchasovijj-zakhist-ukra%d1%97nciv-yak-zalishitisya-u-kra%d1%97ni/>

4 березня Польща завершує тимчасовий захист українців. Як залишитися у країні?

Польща офіційно встановила кінцеву дату дії тимчасового захисту для громадян України — 4 березня 2026 року. Після цього статус PESEL UKR втратить чинність, а правила перебування українців у країні поступово будуть приведені до загальних норм, які діють для іноземців з-поза Європейського Союзу.

Після завершення дії спеціального закону перебування українців у Польщі буде можливим лише на загальних підставах. Водночас польська влада готує окремі рішення, спрямовані на спрощення легалізації саме для громадян України. Серед них — можливість отримання тимчасового дозволу на проживання (карти побиту), подати заяву на який українці зможуть лише один раз, а також запровадження спеціальної карти CUKR, що дозволить легально проживати в Польщі до трьох років особам зі статусом UKR.

Одним із найстабільніших варіантів легалізації залишається статус довгострокового резидента ЄС. Для його отримання необхідно прожити в Польщі щонайменше п'ять років на законних підставах, мати підтверджений стабільний дохід протягом мінімум трьох років та володіти польською мовою

на рівні не нижче В1. За останній час інтерес українців до цього статусу суттєво зріс, що свідчить про його практичні переваги для тривалого проживання.

Після 4 березня 2026 року залишатимуться доступними й стандартні підстави для легального перебування: офіційне працевлаштування або підприємницька діяльність, навчання, возз'єднання з родиною чи гуманітарні причини.

05.01.2026

Наш Вибір

<https://naszwybir.pl/prodovzhyly-konsultatsih/>

Польський уряд продовжив консультації щодо змін до «українського спецзакону» після протестів громадських організацій

Міністерство внутрішніх справ і адміністрації Польщі (MSWiA) продовжило термін громадських консультацій щодо проєкту змін до так званого українського спецзакону до 12 січня. Рішення ухвалили після хвилі критики з боку громадських організацій, які раніше заявляли про фасадний характер консультацій.

Нагадаємо, спочатку MSWiA надало громадському сектору лише три робочі дні для подання зауважень до законопроєкту, який передбачає згортання частини спеціальних рішень для громадян України та суттєві зміни правового становища близько мільйона українських біженців у Польщі. Представники громадських організацій наголошували, що такий термін не відповідає стандартам законодавчого процесу, і вимагали продовжити консультації щонайменше до 21 дня.

Після направлення листів протесту та публічної критики уряд погодився продовжити консультації. Про це «Нашому вибору» повідомили у фонді «Український дім». Окрім цього, міністерство запропонувало провести окрему зустріч між представниками уряду та громадських організацій.

За словами Олександра Пестрикова з Фонду «Український дім», це рішення у громадському секторі зустріли позитивно.

«Ми раді, що ситуація вирішилась, і щиро сподіваємось, що якщо й надалі між урядом і третім сектором будуть відносини, які спираються на взаємну повагу, то подібні ситуації більше не повторюватимуться», – зазначив він.

Пестриков додав, що «Український дім» уже активно працює над власними пропозиціями до законопроєкту. «Уряд пропонує багато змін – частина з них досить розумні, частина ні. У будь-якому разі, окрім роботи над самим проєктом, у найближчі місяці нас чекає велика роз'яснювальна робота серед українських біженців у Польщі», – наголосив він.

За словами представника фонду, 2026 рік стане ключовим для багатьох українців у Польщі. Саме тоді значній частині біженців доведеться ухвалювати рішення щодо свого майбутнього в країні.

08.01.2026

Наш Вибір

<https://naszwybir.pl/sbos-pryjom-bizhentsiv/>

«Найгірший результат в історії опитування»: CBOS з'ясував, скільки поляків вважають, що Польща повинна приймати українських біженців з територій, охоплених війною

Центр дослідження суспільної думки (CBOS) наприкінці 2025 року провів соціологічне дослідження під назвою «Поляки про війну в Україні та допомогу біженцям». З'ясувалося, що майже половина опитаних позитивно ставиться до приймання українців у Польщу. Водночас майже така ж частка має негативну думку з цього питання. За словами авторів дослідження, це – найгірший результат за всю історію опитувань.

Як повідомляє Polsat News, посилаючись на дані CBOS, у грудні 2025 року 48% опитаних поляків вважали, що Польща повинна приймати українських біженців. Водночас проти цього виступили 46% респондентів. 6% опитаних не визначилися з відповіддю. У порівнянні з результатами опитування у вересні, частка тих, то виступає проти, зросла на 1%. «Це найгірші результати за всю історію наших вимірювань, які розпочалися незабаром після анексії Криму понад десять років тому», – пише CBOS. Для порівняння наводяться дані за початок 2022 року, коли 94% поляків виступали за приймання українських біженців.

Найчастіше проти приймання українських біженців виступають мешканці невеликих населених пунктів – 59%. У великих містах ця частка становить 27%. Також найчастіше це люди з початковою або середньою освітою (62% проти 26% респондентів з вищою освітою), особи з найнижчим доходом на одного члена родини (57% проти 18% з найвищими доходами) та особи, які практикують релігію (57% проти 38% серед тих, хто не практикує).

Що стосується політичних поглядів, то за приймання українських біженців найчастіше виступають прихильники партії «Разом» (88%) та лівих політичних сил (78%). Також позитивне ставлення мають прихильники Громадянської коаліції (70%). Серед прихильників правих політичних сил переважають голоси проти. Так, негативне ставлення до приймання українців мають прихильники партії «Конфедерація польської корони» (69%), «Право і справедливість» (61%) та «Конфедерація» (54%).

CBOS також інформує, що 54% опитаних погоджуються з можливістю втрати Україною частини територій або частини незалежності задля закінчення війни. Цей показник залишається незмінним від вересня. Натомість зросла частка респондентів, які вважають, що потрібно продовжувати

боротьбу й не йти на жодні поступки (33% проти 28% у вересні). Це, на думку авторів дослідження, може бути пов'язаним з нещодавно оприлюдненим планом миру, який пропонує США.

«Варто підкреслити, що ще трохи понад рік тому голоси на підтримку безкомпромісної боротьби домінували в польському суспільстві – хоча з часом їх ставало все менше, але істотну зміну принесла лише перемога на виборах у США Дональда Трампа, який обіцяв обмежити підтримку української оборони та рішуче прагнути до завершення конфлікту», – цитує CBOS видання Polsat News.

Найчастіше закінчення війни ціною втрати територій підтримують молоді респонденти (64% проти 49% опитаних віком 55-64 років). Також у цьому переважає частина прихильників правих політичних сил (60% проти 45% прихильників лівих політичних сил) й виборців правих політичних партій.

CBOS також запитав респондентів щодо їхніх прогнозів закінчення війни в Україні. Так, 63% опитаних вважають, що Україні доведеться відмовитися від частини своїх територій. Ця частка зросла на 3%, у порівнянні з вереснем. «Прогнози поляків щодо закінчення війни в Україні стали ще більш песимістичними», – пишуть автори дослідження.

Окремо CBOS звертає увагу, що значно зріс відсоток поляків, які вважають, що Росія підпорядкує собі всю територію України. А частка позитивних прогнозів для України ще ніколи не була такою низькою – тільки 6% вважають, що Росія звільнить території, що захопила у 2022 році, а 2% – що також звільнить території, що захопила у 2014.

07.01.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/u-chehiyi-pochynayetsya-reyestraciya-dlya-prodovzhennya-tymchasovogo-zahystu-8873816>

У Чехії починається реєстрація для продовження тимчасового захисту

Офіційний початок онлайн-реєстрації — 8 січня з 16-ї години. Якщо система буде на початку перевантажена, спробуйте пізніше. Реєстрація триватиме до 15 березня. Вона можлива тільки онлайн.

Особи з тимчасовим захистом до 31 березня 2026 року отримають можливість продовжити його до 31 березня 2027 року. Процес продовження, як і раніше, буде відбуватися у два етапи.

Перший етап — онлайн-реєстрація з бронюванням дати і часу особистого візиту до відділення Міністерства внутрішніх справ для отримання нової візової наклейки. Другий етап — безпосередньо особистий візит до відділення МВС.

Але цього разу буде й зміна: на відміну від попереднього разу, створені раніше для продовження тимчасового захисту облікові записи не видалялися. Тож усім, хто створив обліковий запис при попередньому продовженні, новий запис створювати не треба ні в якому разі — треба скористатися попереднім.

Усі особи віком від 15 років повинні реєструватися самостійно. Осіб, молодших від 15 років, реєструють їхні уповноважені представники.

Процедура онлайн-реєстрації передбачає і бронювання дати особистого візиту до відділення Міністерства внутрішніх справ для отримання нової візової наклейки. Тим самим тимчасовий захист продовжується, і без наклейки, до 30 вересня 2026 року.

Без бронювання дати і часу візиту до відділення МВС для отримання нової візової наклейки онлайн-реєстрація не буде завершена і тимчасовий захист не буде продовжений.

Увага: змінити заброньовану дату візиту можна лише з поважних причин через свій обліковий запис на Інформаційному порталі для іноземців. Та МВС радить не робити цього і відразу обирати ту дату й час, коли прибуття до відділення міністерства буде гарантовано можливе.

Адже, щоб не втратити тимчасового захисту, нову візову наклейку потрібно отримати не пізніше як 30 вересня 2026 року. Але гарантувати, що на нову дату ще будуть вільні місця до цього терміну, неможливо. Надання нової дати візиту юридично не гарантоване, попереджає МВС.

Візит до відділення Міністерства внутрішніх справ для отримання нової візової наклейки можливий тільки за попереднім бронюванням. Із отриманням нової наклейки тимчасовий захист буде продовжено до 31 березня 2027 року.

Відповідно до рішення, ухваленого на рівні Європейського союзу, надалі тимчасовий захист продовжуватися не буде.

Актуальну інформацію щодо продовження тимчасового захисту можна знайти на сторінці „Naši Ukrajinci“ у фейсбуці і телеграмі, а також на сайті Інформаційного порталу для іноземців у розділі «Новини».

В МЗС радять у разі проблем з онлайн-реєстрацією звертатися до Інформаційної лінії з питань тимчасового захисту за номером +420 974 801 802 (Пн—Чт: 8:00—16:00, Пт: 8:00—14:00) або надсилати запитання на електронну адресу: ukrajina@mv.gov.cz.

Візи толерантності продовжаться автоматично

На відміну від тимчасового захисту, візи толерантності, видані у зв'язку з війною Росії проти України, продовжуються до 31 березня 2027 року автоматично.

У разі необхідності отримати нову візову наклейку з продовженим терміном дії необхідно попередньо записатися на візит. Бронювання дати візиту доступне через обліковий запис користувача на Інформаційному порталі для іноземців або телефоном через клієнтський центр за номером +420 974 801 801.

Для правильного бронювання через обліковий запис користувача на Інформаційному порталі для іноземців необхідно обрати послугу „Vyznačení nového víza strpění (Ukrajina)“.

Тим часом реєстрація на отримання спеціального дозволу на довгострокове перебування вже завершилась 31 грудня 2025 року. Після цієї дати здійснити реєстрацію неможливо. А без реєстрації неможливо й продовжити процес отримання спеціального дозволу на довгострокове перебування.

Ті, кого спіткала невдача з нинішнім отриманням нового дозволу, можуть лише почекати, чи оголосить новий уряд Чехії нове коло запису на такий дозвіл, і, якщо воно буде оголошене, які будуть його параметри, що можуть відрізнятися від дотеперішніх.

07.01.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/italiya-prodovzhila-diyu-dozvoliv-prozhivannya-dlya-ukrayintsiv_n2984572

Італія змінила правила для українців: до чого готуватися біженцям у 2026 році

У 2026 році українці, які перебувають в Італії, збережуть статус тимчасового захисту та право на легальне проживання в країні. Влада Італії офіційно продовжила дію дозволів на проживання permesso di soggiorno.

Що зміниться для українців в Італії у 2026 році – розкаже 24 Канал з посиланням на Visit Ukraine.

Що буде з українцями в Італії у 2026 році?

Уряд Італії ухвалив закон №201, в якому мовиться про продовження дії дозволів на проживання permesso di soggiorno. Це гарантує українським біженцям можливість:

- жити й працювати в країні,
- користуватися системою охорони здоров'я та соціальними послугами щонайменше до березня 2027 року.

Для українців, у яких строк дії permesso di soggiorno завершується 4 березня 2026 року, передбачена процедура поновлення. Для цього необхідно записатися до Questura для оновлення або заміни карткового дозволу на проживання. Очікується, що система бронювання прийомів запрацює в середині січня 2026 року.

Влада рекомендує не відкладати запис, адже на початку року навантаження на міграційні служби традиційно зростає. Продовження тимчасового захисту означає, що у 2026 році українці й надалі матимуть доступ до:

- ринку праці,
- медицини,

- соціальних виплат та освіти для дітей.

Окрім цього, держава зберігає базову фінансову підтримку для новоприбулих біженців:

- по 300 євро на людину протягом трьох місяців після оформлення захисту,
- а також додатково по 150 євро на кожну дитину до 18 років.

09.01.2026

24 Канал

https://24tv.ua/economy/dopomoga-vpo-2026-hto-mozhe-otrimati-groshovu-viplatu_n2986450

ВПО чотирьох областей надають грошову допомогу: хто може отримати

Грошову допомогу можуть отримати ВПО, які мешкають в областях заходу України. Йдеться про гранти на перенавчання професії, ведення бізнесу та виробництво сільськогосподарської продукції.

Хто може отримати допомогу?

Гранти надають для постраждалих унаслідок війни ВПО, які у 2025 році не отримували аналогічної гуманітарної допомоги, пише 24 Канал з посиланням на Карітас-Спес Львівської Архідієцезії.

Проект "Родина Родині: Індивідуальна підтримка" має на меті покращення економічного становища ВПО через виробництво сільськогосподарської продукції або перекваліфікацію на інший вид роботи. Участь можуть взяти ВПО, які мешкають у наступних областях:

- Львівській;
- Тернопільській;
- Івано-Франківській;
- Чернівецькій.

Допомога розрахована на членів домогосподарств ВПО, які постраждали внаслідок війни й можуть це документально підтвердити.

Для отримання грантів учасники мають подати заявку та заповнити форму попередньої реєстрації до кінця січня.

Що передбачає допомога ВПО?

У межах проєкту передбачені кілька варіантів допомоги з розміром фінансування до 32 400 гривень:

- сільськогосподарські гранти, які можна використати для купівлі насіння, обладнання, дрібної рогатої худоби, добрив, кормів, а також на садівництво, птахівництво, ягідництво, ремонтні роботи, ветеринарну допомогу.
- бізнес-гранти на торгівлю, виробництво, надання послуг, ремонт.

- гранти на професійне навчання та перекваліфікацію, які можна витратити на навчання новій професії й проходження курсів тривалістю до 6 місяців.

Проект триватиме до травня 2026 року, проте подати заявку на участь можна до 31 січня. Відомо, що кількість грантів на грошову допомогу обмежена.

06.01.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/01/6/7228512/>

Прем'єр Баварії категорично проти відправки німецьких призовників в Україну

Прем'єр-міністр Баварії Маркус Зюдер не виключив відправлення німецьких солдатів до України після припинення вогню у війні з Росією.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє ntv.

Разом з тим Зюдер категорично відкидає використання призовників.

"Абсолютно ніяких призовників. Це було б неправильним підходом", – заявив прем'єр Баварії на відкритті закритого засідання парламентської фракції ХСС в абатстві Зеон.

Заява Зюдера відповідає поточній практиці: молодь, яка добровільно обирає військову службу, вже зараз відправляється за кордон лише за умови добровільної згоди.

Зюдер також наголосив, що пріоритетом має бути відправлення українських солдатів для захисту власної країни. Він додав, що українських біженців також слід репатріювати з Німеччини до України.

08.01.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/rf-poshiryue-feyk-domagannya-ukrayinskih-1767871875.html>

РФ поширює фейк про домагання до українських дітей у ЄС, імітуючи стиль Euronews, - ЦПД

Російська пропаганда поширює в мережі фейк про нібито домагання до українських дітей у європейських школах, імітуючи стиль публікацій Euronews.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на заяву Центру протидії дезінформації РНБО в Telegram.

Автори фейку заявляють про "понад 100 таких випадків за три місяці", а також те, що українські родини "бояться звертатися до поліції через ризик депортації".

ЦПД зазначає, що ця інформація відсутня на офіційних ресурсах Euronews і не має жодного підтвердження популярними джерелами.

"Фейк побудований за типовою схемою: емоційно чутлива тема, вигадана статистика, відсутність джерел та апеляція до авторитетного видання мають зобразити втрату підтримки України й українців за кордоном", - йдеться у заяві Центру.

Зазначається, що фейк має на меті дискредитувати українських біженців, створити паніку серед родин та підірвати довіру до європейських інституцій.

Крім того, пропагандисти намагаються сформувати образ ЄС як "небезпечного простору" для українців, де "у них немає прав".

09.01.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/primusove-povernennya-ukrayintsiv-es-tspd-1767958286.html>

Примусове повернення українців з ЄС: у ЦПД заявили про фейк

Відео, в якому нібито стверджувалося, що Польща, Німеччина та Франція "протягом двох місяців повернуть в Україну понад 40 тисяч призовників", виявилось фейковим.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Центр протидії дезінформації (ЦПД) у Telegram.

Як зазначається, у соцмережах поширюється відео, замасковане під матеріал західного видання, у якому стверджується, що Польща, Німеччина та Франція нібито "зобов'язалися протягом двох місяців повернути в Україну понад 40 тисяч осіб призовного віку для проходження військової служби".

Для правдоподібності у ролик використано реальні кадри із зустрічі "коаліції охочих" у Парижі 6 січня, на які накладено вигаданий текст.

У ЦПД наголосили, що ця інформація не відповідає дійсності.

"Жодних офіційних заяв, рішень або домовленостей між Україною та країнами ЄС щодо "примусового повернення 40 тисяч осіб за два місяці" не існує, так само як і подібних матеріалів у західних медіа", - йдеться у повідомленні.

У Центрі підкреслили, що поширення таких фейків є частиною російської інформаційної операції.

Вона спрямована на залякування українців за кордоном, дискредитацію європейських партнерів України та штучне нагнітання напруги у відносинах між Україною та ЄС.

Як зазначають у ЦПД, російська пропаганда системно створює фейкові відео та "новини", імітуючи стиль західних медіа, щоб надати дезінформації видимість достовірності та посилити її вплив на аудиторію.

06.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4077388-ukrainski-bizenci-v-berlini-vidkrili-punkt-nezlamnosti-dla-nimciv-cerez-blekaut.html>

Українські біженці в Берліні відкрили «пункт незламності» для німців через блекаут

Українці, які через війну опинилися в Німеччині, прийшли на допомогу мешканцям Берліна під час масштабного енергетичного колапсу. Використовуючи досвід виживання в умовах російських атак на енергосистему, волонтери розгорнули у районі Штегліц-Целендорф у столиці ФРН аналог українського «пункту незламності».

Про це повідомляє Радіо Свобода, передає Укрінформ.

Поки район же четверту добу залишається без світла та опалення через підпал кабелів ліворадикальним угрупованням, українсько-німецький центр AdlerA e.V. став осередком підтримки для німецьких родин. У приміщенні центру, яке підключене до іншої лінії живлення, люди можуть підзарядити гаджети, зігрітися та отримати доступ до гарячої води та кухні.

Засновниця центру, одеситка Оксана Орел, розповідає, що ініціатива стала не лише актом вдячності німцям за прихисток, а й можливістю поділитися унікальним досвідом життя в умовах енергетичного терору.

За її словами, для багатьох берлінців відсутність світла стала шоком, тоді як українці виявилися ментально підготовленими до кризи.

«Німці сказали, що в нормальній ситуації цей ремонт тривав би чотири-п'ять тижнів. Українці пишуть у соцмережах, що в нас енергетики під обстрілами ремонтують – і люди мають світло, тепло. І жартують, що треба наших людей сюди привезти, щоб вони тут їх навчили», – розповідає Оксана Орел.

Через аварію без електрики залишилися близько 45 тисяч домогосподарств. Наразі в районі зачинені школи, а місцева влада розгортає аварійні пункти в концертних залах для літніх людей. Поки німецькі фахівці обіцяють відновити живлення до 8 січня, українська спільнота продовжує приймати сусідів, пропонуючи їм не лише технічну допомогу, а й психологічну стійкість.

Як повідомляв Укрінформ, масштабний блекаут на південному заході Берліна стався у суботу вранці внаслідок підпалу кабельної інфраструктури, відповідальність за що взяло лівоекстремістське угруповання.

08.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4078102-u-radi-poasnili-ak-pravilno-podati-zaavu-do-miznarodnogo-reestru-zbitkiv-i-ne-vtratiti-pravo-na-kompensaciju.html>

У Раді пояснили, як подати заяву до Міжнародного реєстру збитків і не втратити право на компенсацію

У Верховній Раді України роз'яснили, як правильно подати заяву до Міжнародного реєстру збитків і не втратити право на компенсацію.

Голова Комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк повідомила Укрінформу, що українці подали до реєстру майже 90 тисяч заяв у 14 категоріях, однак через типові помилки у поданні великий відсоток громадян так і не зміг задокументувати у RD4Uі збитки, завдані їм внаслідок російської збройної агресії.

Найрозповсюдженішими є плутанина у категоріях, брак доказів, або неподання заяви через неідеальний пакет документів, зазначила Шуляк.

За її словами, попри те, що українці вже подали до RD4U майже 90 тисяч заяв, деякі громадяни так і не змогли зафіксувати свої збитки у міжнародному реєстрі, оскільки при поданні заяви ними були допущені помилки. Це, у свою чергу, може певним чином дискредитувати міжнародний механізм, тому по найрозповсюдженішим кейсам потрібно робити роз'яснення.

Частіше всього, пояснила Шуляк, громадяни роблять помилки через невідповідність категорії заяв. Наприклад, плутають категорії А3.3 і А3.1 — подають заяву про втрату домівки там, де треба заявляти про пошкодження або знищення житла або навпаки.

Крім того, поширеним випадком є подання однієї заяви від родини замість окремих від кожного з її членів.

Також громадяни часто не вказують орієнтовну суму збитків і логіку розрахунку, не додають доказів проживання — особливо коли не були офіційно зареєстровані за адресою, або навіть відкладають подачу заяви через, на їх думку, брак доказів, або не вирішують питання з підтвердженням права власності.

"Найгірше, коли люди не подаються взагалі, бо думають, що без ідеального пакета документів це неможливо. Особливо це помітно по категорії для житла на ТОТ, оскільки навіть якщо ви не маєте підтверджень, що ваше майно там знищено, ви все одно можете подати заяву саме про втрату доступу/контролю до нього. Тому у RD4U прямо пояснюють: подати заяву можна, але важливо дати максимум інформації, яка є зараз, і не плутати категорії", — наголосила Шуляк.

Вона пояснила, що категорія А3.3 — це про сам факт втрати домівки та витрати на оренду, отримання або придбання нового житла. Якщо ж людина є

власником і житло пошкоджене або знищене, потрібно подати окрему заяву в АЗ.1. Окремо акцентується і на тому, що кожен член сім'ї, який втратив дімівку, має подати свою заяву в АЗ.3.

"Навіть якщо ви не були офіційно зареєстровані за адресою, і, наприклад, орендували житло, це не блокує подачу: потрібно просто зібрати й додати достатньо доказів, що це було ваше місце проживання. І обов'язково дайте орієнтовну суму заяви та коротко поясніть, як ви її порахували", — пояснила народна депутатка.

Ще однією типовою проблемою, за словами Шуляк, стає підтвердження права власності у категорії АЗ.1, де подають заяви за збитки через знищене або пошкоджене житло. Ця ж проблема спостерігається й у випадку спроби отримати державну компенсацію "єВідновлення".

У RD4U вказують: якщо право на майно не зареєстроване в Державному реєстрі речових прав, його варто зареєструвати, а якщо це неможливо — все одно можна подати заяву, але треба показати доказ спроби реєстрації.

Також для цієї категорії важливо врахувати, що якщо житло було відремонтоване, це не позбавляє права на подачу заяви, але варто додати докази ремонтів та їх вартості. Натомість придбання вже пошкодженого об'єкта не дає підстав заявляти "старі" пошкодження в цій категорії.

"Окрема історія — майно на тимчасово окупованих територіях. Наразі громадяни, чиє житло там пошкоджено або зруйновано, не можуть податись на компенсацію "єВідновлення", оскільки ми і досі чекаємо на рішення уряду про розширення програми. Однак, у RD4U така можливість є — якщо ви не маєте доступу до такого житла і навіть не можете підтвердити, чи є пошкодження, це не означає, що подаватися не треба: для цього існує категорія АЗ.6 — втрата доступу або контролю", — підкреслила Шуляк.

Вона зауважила, що попри максимально цифровізований підхід до забезпечення можливості подаватися до RD4U, деякі громадяни все ще не можуть це зробити через "Дію", оскільки ця послуга доступна тільки на порталі, а не через застосунок.

"Для громадян "Дія" — це перш за все застосунок, тому логічно, що люди пробують податись до RD4U саме у такий спосіб. Однак через застосунок ви можете лише ознайомитись з переліком 14 доступних категорій збитків, а вже подавати заяву потрібно лише через портал "Дія" — у особистому кабінеті", — пояснила Шуляк.

Як зауважила голова парламентського комітету, останньою, але дуже розповсюдженою помилкою є те, що громадяни не завжди розуміють суть RD4U і очікують, що прийняття заяви до Реєстру автоматично означає компенсацію за збитки. Однак RD4U — перший етап компенсаційного механізму, метою якого є виключно фіксація збитків. Розмір компенсацій встановлюватиме Компенсаційна комісія, рішення щодо створення якої нещодавно оголосили.

Вона нагадала, нині у RD4U громадяни-фізособи можуть подавати заяви про збитки у наступних категоріях:

- A1.1 — вимушене внутрішнє переміщення;
- A2.1 — смерть близького члена сім'ї;
- A2.2 — зникнення безвісти близького члена сім'ї;
- A2.3 — серйозні тілесні ушкодження;
- A2.4 — сексуальне насильство;
- A2.5 — катування, або нелюдські чи такі, що принижують гідність, види поводження або покарання;
- A2.6 — позбавлення свободи;
- A2.7 — примусова праця або служба;
- A2.8 — насильницьке переміщення або депортація дітей;
- A2.8 — насильницьке переміщення або депортація дорослих;
- A3.1 — пошкодження або знищення житлового нерухомого майна;
- A3.2 — пошкодження або знищення нежитлового нерухомого майна;
- A3.3 — втрата житла або місця проживання;
- A3.6 — втрата доступу або контролю над нерухомим майном на тимчасово окупованих територіях.

Як підкреслила Шуляк, наприкінці грудня 2025 року можливість подаватись до RD4U надали і юридичним особам. Бізнес може зробити це у випадках пошкодження або знищення інфраструктури й про пошкодження, знищення або втрату активів на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації.

"Подати заяву може бізнес або державна установа — керівник, який зазначений у ЄДР. Керівник для подання заяви зможе призначити представника в "Дії". Щодо безпосередньо категорій, то йдеться про B1.1, C1.1 — "Пошкодження або знищення критичної інфраструктури", B1.2, C1.2 — "Пошкодження або знищення не критичної інфраструктури", C3.1 "Пошкодження, знищення або втрата активів", — резюмувала Шуляк.

08.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/4077915-glava-mzs-cehii-praga-usvidomlue-vazlivist-pidtrimki-ukraini.html>

Глава МЗС Чехії: Прага усвідомлює важливість підтримки України

Про це в інтерв'ю телеканалу ČTK24 заявив міністр закордонних справ Чехії Петр Мацінка, передає Укрінформ.

«Відносини, які ми маємо з Україною, відрізняються від звичайних двосторонніх відносин з іншими державами, які, я б сказав, зараз у досить сприятливому стані. Україна — це держава, де вже чотири роки вирує війна, яка є руйнівною для країни, там гинуть люди, і тому необхідно дати українцям та Україні...набагато більше допомоги та підтримки. Тому ми, безумовно,

союзники України. Звичайно, ми також друзі, і ми хотіли б зміцнити цей дружній дух не лише між політичними представництвами, а й у суспільстві», - заявив дипломат.

Він нагадав, що Чехії прийняла найбільше українських біженців на душу населення. Мацінка зауважив, що хотів би говорити, співпрацювати з українською стороною, в тому числі й над покращенням «сприйняття тієї частини чеської громадськості, яка, можливо, не має повністю позитивних стосунків з українцями». Міністр вважає, що попередній уряду ЧР (Петра Фіали – ред) не надто добре комунікував ці питання в діалозі з українською стороною. За його словами, абсолютно переважна більшість чехів мають дуже негативне ставлення до Росії, але є також тенденція до зростання негативного ставлення і до українців.

Водночас Мацінка уникнув прямої критики новорічної промови Томіо Окамури, в якій він ображав українців, зауваживши, втім, що спікер нижньої палати парламенту «лише виголосив свою промову, яка по суті розкрила певну реальність настроїв у чеському суспільстві».

09.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4078490-do-proektu-armia-vidnovlenna-dolucilisa-ponad-82-tisaci-ukrainciv.html>

До проєкту «Армія відновлення» долучилися понад 82 тисячі українців

Державна служба зайнятості з жовтня 2022 року залучила до виконання суспільно корисних робіт понад 82 тис. українців, на заробітну плату яким спрямовано 2,9 млрд грн.

Про це повідомила пресслужба ДСЗУ, передає Укрінформ.

«Проєкт «Армія відновлення» започатковано Урядом у жовтні 2022 року. За час його реалізації видано понад 331 тис. направлень на участь у суспільно корисних роботах для понад 82 тис. українців, а на виплату заробітної плати спрямовано 2,9 млрд грн», - йдеться в повідомленні.

Загалом найактивніше до суспільно корисних робіт залучали учасників у Харківській (11,7 тис. осіб), Полтавській (8,1 тис.), Київській (7,8 тис.) та Сумській (7,8 тис.) областях.

У Службі зайнятості нагадали, що у проєкті можуть брати участь зареєстровані безробітні, внутрішньо переміщені особи, які не мають постійної роботи, ветерани та ветеранки.

Крім того, на прифронтових територіях та в Одеській області до виконання суспільно корисних робіт можуть долучатися люди пенсійного віку до 70 років. Загалом таких з моменту розширення програми вже 537 осіб. Найбільше – у Запорізькій (92), Чернігівській (86), Харківській (75) та Сумській (71) областях.

У 2026 році розмір оплати праці за повний місяць участі в СКР збільшено з 12 тис. грн до 12 970,5 грн. Для громадян, які проживають на прифронтових територіях, а також для ветеранів і ветеранок у всіх громадах, де діє програма, оплату підвищено з 16 тис. грн до 17 294 грн.

09.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-factcheck/4078562-rosiani-posiruut-fejkovi-roliki-vid-imeni-svitovih-zmi-dla-diskreditacii-ukrainskih-bizenciv.html>

Росіяни поширюють фейкові ролики від імені світових ЗМІ для дискредитації українських біженців

Російські телеграм-канали поширюють відео новинного випуску від телеканалу Euronews про трагедію на гірськолижному курорті у Швейцарії. Пожежа у барі курорту Кран-Монтана забрала життя 40 осіб. У ролику стверджується, що буцімто головним підозрюваним у трагедії є біженець з України на ім'я Олег К., який здійснив підпал через ревності.

Це фейк. Пропагандисти використали оригінальне відео про трагедію від Euronews та додали фейкові кадри за допомогою відеоредактора. Справжній ролик триває 1:16 хв, а хронометраж підробленого відео - на 15 секунд більше. Також у ролику від Euronews немає тих кадрів, які додали пропагандисти.

За даними швейцарської прокуратури, найбільш ймовірною причиною пожежі стали бенгальські вогні, через які спалахнула покрівля будівлі. Наразі під вартою знаходяться двоє менеджерів бару, які є головними підозрюваними у пожежі, що виникла через недотримання правил безпеки.

Окрім цього, росіяни у соцмережах поширюють ролик з логотипами міжнародної правозахисної організації Human Rights Watch. У ньому стверджується, що на новорічні свята українські біженці нібито здійснили стільки ж злочинів у Європі, як і мігранти з Близького Сходу.

Це фейк. Даного відео немає ані на сайті HRW, ані у соцмережах організації. З початку року вийшло лише два відеоролика від Human Rights Watch, які присвячені протестам в Ірані та британському законодавству.

Також російські боти у соцмережі X та Телеграмі поширюють відео з логотипом британської телерадіомовної корпорації BBC. У ньому стверджується, що українські біженці буцімто почали масово зникати у Європі та ставати жертвами торгівлі людьми.

Це фейк. Росіяни підробили відео з Youtube Shorts. У сфабрикованому ролику вказується дата 5 січня, однак на офіційному Youtube-каналі BBC такого відео немає.

Дані фейки РФ спрямовані на дискредитацію українців в Європі в очах західної аудиторії, щоб негативно вплинути на їхнє сприйняття та розхитати антиукраїнські настрої у країнах ЄС.

08.01.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/124804-dlja-pereselentsiv-z-luganschini-zapustili-novu-zhitlovu-programu-xto-mozhe-otrimati-kvartiru>

Для частини переселенців запустили нову житлову програму: хто може отримати квартиру

В Україні стартувала нова житлова програма для внутрішньо переміщених осіб з Луганської області, яка передбачає часткову або майже повну компенсацію іпотечного кредиту на придбання житла.

Про це повідомив нардеп Павло Фролов.

Новий інструмент підтримки реалізують на базі чинної програми "Житло для ВПО". Він дає можливість переселенцям отримати власне житло з істотною фінансовою підтримкою з боку держави.

Згідно з умовами програми, компенсація основної суми кредиту становить 99,5% для громадян, звільнених з російського полону — без необхідності внесення першого внеску. Для ветеранів з інвалідністю та багатодітних родин держава покриває 75% іпотеки, для інших категорій ВПО — 50%. Максимальна вартість житла, на яку поширюється програма, обмежена сумою до 3 млн гривень.

Участь у програмі можуть взяти внутрішньо переміщені особи, зареєстровані в Луганському, Алчевському, Довжанському та Ровеньківському районах, а також ВПО, які були звільнені з полону РФ.

У межах програми перші 176 родин уже отримали власні квартири. На її реалізацію у 2025-2026 роках з бюджету Луганської обласної військової адміністрації планують спрямувати 850 млн гривень.

09.01.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/124817-vaucher-na-2-mln-grn-na-zhitlo-dlja-vpo-jaki-dani-perevirjae-derzhava-pered-nadannjam-dopomogi>

Ваучер на 2 млн грн на житло для ВПО: які дані перевіряє держава перед наданням допомоги

Під час подачі заяви на отримання допомоги для вирішення житлового питання у вигляді ваучера в сумі 2 млн грн здійснюється обов'язкова верифікація поданої інформації. Процедура перевірки передбачена Постановою Кабінету Міністрів.

Про це йдеться в телеграм-каналі "Юридична допомога "Право на захист"".

Хто здійснює верифікацію

Відповідно до пункту 11 Порядку, Міністерство фінансів України забезпечує верифікацію інформації, зазначеної в заяві та доданих документах. Перевірка проводиться шляхом електронної інформаційної взаємодії з державними реєстрами згідно з методиками, затвердженими відповідно до Закону України «Про верифікацію та моніторинг державних виплат».

Які реєстри використовуються під час перевірки

Під час верифікації використовуються, зокрема, такі державні електронні інформаційні ресурси:

- Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб (Мінсоцполітики) — для підтвердження статусу ВПО, наявності довідки та зареєстрованого місця проживання на момент звернення;
- Державний реєстр санкцій (РНБО) — для перевірки застосування санкцій до заявника;
- Єдиний реєстр засуджених та осіб, узятих під варту (Мін'юст) — щодо наявності судимості за злочини проти основ національної безпеки України та міжнародного правопорядку;
- Державний реєстр речових прав на нерухоме майно (Мін'юст) — щодо права власності або припинення права власності на житлову нерухомість;
- Державний реєстр актів цивільного стану громадян (Мін'юст) — для формування заяви, зокрема через мобільний застосунок Порталу Дія;
- Реєстр пошкодженого та знищеного майна (Мінрозвитку) — щодо поданих заяв на компенсацію за знищене нерухоме майно;
- Єдиний державний демографічний реєстр (ДМС) — щодо оформлення документів для виїзду за кордон на постійне проживання;
- Інформаційна система переліку територій бойових дій або тимчасово окупованих територій (Мінрозвитку);
- інші державні електронні інформаційні ресурси.

Нормативне підґрунтя

Верифікація державних виплат здійснюється відповідно до Закону України «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» та методик перевірки, затверджених Мінфіном за погодженням із відповідними центральними органами виконавчої влади (накази №165, №274, №292, №328, №440, №522, №529).

Юристи зазначають, що зазначена процедура спрямована на забезпечення законності, прозорості та цільового використання державної допомоги.

05.01.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/yak-oformyty-proyiznyj-v-chehiyi-pid-litacka/>

Як українцям оформити проїзний в Чехії (PID Lítačka в 2026 році)

Як українцям оформити проїзний в Чехії в 2026 році — питання, яке часто постає серед власників тимчасового захисту. У Празі та Центральній Чехії діє єдина система громадського транспорту PID Lítačka, що дозволяє користуватися всіма видами транспорту за одним квитком. Українці з тимчасовим захистом можуть оформити PID Lítačka на пільгових умовах, отримавши знижку та суттєво заощадивши на поїздках містом і регіоном.

Що таке PID Lítačka

PID Lítačka — це електронний проїзний квиток, який діє у всьому столичному регіоні Праги (Pražská integrovaná doprava). За одним квитком можна користуватися метро, трамваями, автобусами, приміськими потягами, фунікулером на Петршин та навіть поромами через Влтаву.

Система охоплює не лише Прагу, а й прилеглі міста та селища в радіусі до 50 кілометрів від столиці. Це робить Lítačku зручною для тих, хто живе в передмісті, але працює чи навчається в центрі.

Переваги для українців в 2026 році

Українці з дозволом на тимчасовий захист мають право на пільговий проїзний нарівні з чеськими громадянами. Це означає суттєву економію порівняно зі звичайними разовими квитками.

- Економія коштів. Місячний пільговий проїзний коштує приблизно 130-260 крон залежно від зони, тоді як разовий квиток на 90 хвилин — 40 крон. Для тих, хто користується транспортом щодня, економія становить кілька тисяч крон на місяць.
- Зручність використання. Не потрібно щоразу купувати квиток — достатньо прикласти картку до валідатора при вході в транспорт. Картку також можна поповнювати онлайн або в автоматах.
- Безстроковість картки. Сама пластикова картка безстрокова — потрібно лише вчасно поновлювати абонемент. Це означає, що оформити картку потрібно лише один раз.

Типи проїзних квитків

Система PID пропонує кілька варіантів абонементів:

- Короткострокові квитки — на 30 або 90 днів. Підходять для тих, хто ще не впевнений у тривалості перебування або хоче спочатку протестувати систему.
- Річний абонемент — найвигідніший варіант для постійного користування. Річний пільговий квиток коштує близько 1 280 крон для зони Р (вся Прага), що еквівалентно приблизно 10 місячним абонементам.

Зональні тарифи

Вартість залежить від зони покриття:

- Зона Р — уся Прага
- Зона 0 — центр Праги
- Зони 1-7 — приміські області

Більшості українців, які живуть і працюють у Празі, достатньо зони Р.

Як українцям оформити проїзний в Чехії — розбираємо, які документи потрібні, де подати заявку та як користуватися пільговим тарифом.

Хто має право на пільговий проїзний

Пільговий тариф доступний для:

- Дітей віком від 6 до 15 років
- Учні та студентів до 26 років
- Пенсіонерів старше 60 років (жінки) та 65 років (чоловіки)
- Осіб з інвалідністю
- Українців з тимчасовим захистом
- Діти до 6 років їздять безкоштовно без жодних квитків.

Документи для оформлення PID Lítačka

Для отримання картки PID Lítačka українцям в 2026 році потрібно підготувати.

Обов'язкові документи:

- Паспорт або інший документ, що посвідчує особу
- Візовий штамп про надання тимчасового захисту або біометричний вид на проживання
- Одна фотографія розміром 35×45 мм (можна зробити у фотоавтоматі)

Додаткові документи для пільгового тарифу:

- Для студентів — підтвердження з навчального закладу
- Для пенсіонерів — документ, що підтверджує вік
- Для осіб з інвалідністю — відповідна довідка

Всі документи українською мовою повинні супроводжуватися офіційним перекладом чеською мовою або англійською.

Де оформити картку

Є кілька способів отримати PID Lítačka.

Інформаційні центри PID розташовані на головних транспортних вузлах:

- Метро Můstek (лінії A та B)
- Метро Anděl (лінія B)
- Головний залізничний вокзал (Hlavní nádraží)
- Аеропорт Вацлава Гавела (термінал 1 та 2)

Графік роботи зазвичай з 7:00 до 21:00 у будні дні та з 9:00 до 19:00 у вихідні.

Пункти обслуговування муніципалітетів також приймають заяви на оформлення карток. Адреси можна знайти на сайті pidlitacka.cz. Онлайн-

замовлення доступне через офіційний сайт, але фізично забрати картку все одно потрібно буде в одному з центрів після підтвердження заявки.

Мобільний додаток для PID Lítačka

Офіційний додаток PID Lítačka доступний для Android та iOS. Через додаток можна:

- Переглядати баланс картки та термін дії абонементу
- Поповнювати проїзний онлайн
- Купувати разові електронні квитки без фізичної картки
- Планувати маршрути в межах системи PID
- Отримувати сповіщення про зміни у русі транспорту
- Переглядати історію поїздок

Додаток особливо корисний для контролю терміну дії абонементу.

Висновок

Оформлення проїзного PID Lítačka в 2026 році — це простий спосіб заощадити на транспортних витратах та зручно пересуватися Прагою. Українці з тимчасовим захистом мають право на пільгові тарифи, що робить громадський транспорт доступним для всіх категорій біженців.

Процес оформлення займає мінімум часу, а переваги від використання картки відчутні вже з перших днів. Головне — підготувати необхідні документи та звернутися до найближчого інформаційного центру PID.

Регіональні

07.01.2026

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/kropyvnytskiy/1208034-u-kropivnickomu-rozdaut-novij-odag-pereselencam-de-ta-ak-otrimati/>

У Кропивницькому роздають новий одяг переселенцям: де та як отримати

У Кропивницькому Центр гуманітарної допомоги "Об'єднані Херсонщиною" 7 січня почав видавати новий одяг переселенцям з Херсонської області. 15 тон речей отримали від американського фонду "Freeway Kyiv". У наступні дні одяг зможуть взяти й інші переселенці, яким допомагає центр.

Про це Суспільному розповіла керівниця центру Наталія Голубева.

За її словами, Центр відкрила три роки тому, на обліку в ньому – понад 3,5 тисячі людей. Окрім херсонців, речі роздають переселенцям із Запоріжжя, Миколаївщини, Харківщини й Сумщини.

"Понад 50 тисяч одиниць одягу. Зараз ми його розподіляємо, видаємо переселенцям. Окрім херсонців, ми забрали під свою опіку Запорізьку область – це Мелітополь, Бердянськ, Миколаївську – це Очаків, де йдуть бойові дії. Харківська область й Суми ще приїждять до нас".

Серед одягу є бавовняні майки, футболки, теплі речі та для спорту.

"Є різні розміри. Є майки, 100% бавовняні, футболки чоловічі, поло на гудзиках. Є трохи тепліші речі – худі з капюшоном і без, штанці для хлопців, шапки й футболки для спорту.

У Кропивницькому роздають новий одяг переселенцям з Херсонщини: де та як отримати

Наталія Голубєва розповіла, що всіх переселенців, які в них на обліку, повідомили про видачу одягу. У перший день речі отримали 35 людей. Щодня можуть приймати до 40 переселенців.

Для отримання речей у Центрі при собі потрібно мати довідку переселенця й паспорт.

09.01.2026

Суспільне Херсон

<https://suspilne.media/kherson/1210032-mozna-ziti-dovgostrokovo-na-hersonsini-diut-dva-modulni-mistecka-ta-sist-prihistkiv/>

"Можна жити довгостроково". На Херсонщині діють два модульні містечка та шість прихистків

На території Херсонської області функціонують два модульних містечка та шість тимчасових прихистків. В усіх є вільні місця.

Про це під час пресконференції 8 січня повідомив керівник ОВА Олександр Прокудін.

За його інформацією, у модульному містечку в Чорнобаївській громаді наявні 310 місць. Зараз там проживає 165 людей, є резерв для заселення.

Друге — розташоване у Дар'ївській громаді. Там встановили 20 модульних будинків, в яких зараз мешкають 28 людей. Крім цього, ще для 30 людей є вільні місця для поселення, розповів Прокудін.

"Окрім цього в Високопільській громаді вже будується ще одне модульне містечко. Також плануємо у Великоолександрівський, зокрема, фонд Гансена дав згоду, щоб побудувати ще одне модульне містечко", — говорить керівник ОВА.

Окрім цього, у Херсонській громаді діють шість тимчасових прихистків — там перебуває 260 людей. Прокудін додав, що поселення у модульні містечка є довгостроковим.

"Ніхто нікого не виселяє і не виганяє. Якщо людина там не хоче проживати, ми надаємо можливість виїхати в більш безпечні регіони. Там їй нададуть усю необхідну підтримку", — розповів він.

10.01.2026

Суспільне Запоріжжя

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1207834-u-zaporizzi-modulne-mistecko-dla-pereselenciv-planuut-vidkriti-1-kvitna/>

У Запоріжжі модульне містечко для переселенців планують відкрити 1 квітня

У Запоріжжі модульне містечко для переселенців планують відкрити 1 квітня. Наразі завершують встановлювати будинки та проводять комунікації.

Про це повідомили в пресслужбі Запорізької міської ради.

Зазначають, що місто отримало 25 модульних будинків. У кожному з них зможуть проживати від 4 до 6 людей. Житло буде безоплатним, люди сплачуватимуть тільки комунальні послуги:

"Місто продовжує створювати гідні умови проживання для внутрішньо переміщених осіб, які втратили домівки через війну. Тривають активні роботи з розміщення модульних будинків у Хортицькому районі міста", – зазначають у повідомленні.

Відкрити модульне містечко планують 1 квітня.

Хто може отримати тимчасове житло

- родини, де лише один із батьків опікується двома та більше дітьми або людьми похилого віку;
- сім'ї, де про родину піклуються люди віком понад 60 років;
- родини з людьми з інвалідністю або з рідкісними захворюваннями;
- прийомні сім'ї;
- родини, в яких є вагітні жінки, а також одинокі вагітні; малозабезпечені сім'ї;
- сім'ї або особи, які втратили працездатність, у тому числі тимчасово.

Як подати заяву на тимчасове житло в Запоріжжі

Внутрішньо переміщені особи мають подати заяву на ім'я Запорізького міського голови з підписами всіх повнолітніх членів родини. До заяви потрібно додати довідку р районної адміністрації про перебування на обліку внутрішньо переміщених осіб, де буде зазначена кількість нарахованих балів та за які критерії.

Крім цього, надати документи відповідно до зазначеного переліку.

Прийом заяв і документів здійснює відділ по роботі зі зверненнями громадян виконавчого комітету Запорізької міської ради. Остаточне рішення ухвалює спеціальна комісія.

Модульне містечко в Запоріжжі: що відомо

28 серпня 2025 року секретар Запорізької міської ради Регіна Харченко повідомила, що в Запоріжжі стартувало будівництво житлового простору спільно з Агенством ООН у справах біженців. Містечко почали будувати в Хортицькому районі. мають встановити 25 модульних будинків площею від 25 до 35 м². Вони розраховані на проживання 4- 6 людей.

У будинках будуть меблі, побутова техніка, система опалення, кондиціонери, санвузли, бойлери, пральні машини, холодильники, а також автономне електроживлення.

10.01.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1201562-vstignuti-poki-ne-okupovane-ak-ne-pracue-derzavna-programa-sodo-kompensacii-za-zruihovane-zitlo/>

Встигнути, поки не окуповане. Як (не) працює державна програма щодо компенсації за зруйноване житло

Державна програма компенсацій за зруйноване житло, як її комунікує уряд, базується на ідеї простоти та швидкості: кілька кліків в додатку “Дія” або візит до Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП). Але на практиці все виявляється не завжди легко, принаймні для людей з міст, які перебувають у безпосередній близькості до лінії фронту, або міст в яких ведуться активні бойові дії. Тут комісії, які б мали робити акти обстеження житла та фіксувати ступінь його пошкодження або повну руйнацію, не можуть виїхати і обстежити будівлю через небезпеку обстрілів. Цю проблему мав би вирішити механізм дистанційного обстеження, який уряд запровадив у липні 2025 року.

Але за пів року з моменту початку дії нового механізму люди продовжують стикатися з бюрократичними труднощами, затримками та відсутністю чіткої інформації. У цій ситуації багато хто готовий витратити власні кошти на технічні обстеження, щоб не втратити шанс на компенсацію.

З якими проблемами стикаються жителі прифронтових міст при отриманні компенсацій за зруйноване житло, як працює механізм дистанційного обстеження та чому люди готові платити власні кошти експертам за технічне обстеження — читайте у матеріалі Суспільне Донбас.

Три види обстежень зруйнованого житла

Згідно з чинним законодавством, є три види обстеження зруйнованого чи пошкодженого майна:

- комісійне — комісія виїжджає на місце та фіксує ступінь руйнувань та пошкоджень;
- технічне — висновок про ступінь руйнувань робить експерт;
- дистанційне — за результатами розгляду відео- та фотофіксації.

Наразі ці механізми діють лише для територій, які підконтрольні українській владі.

За інформацією, яку Суспільне Донбас надала представниця уповноваженого Верховної ради України з прав людини Ольга Алтуніна, на середину грудня 2025 року комісії громад Донеччини, на території яких ведуться активні бойові дії, отримали наступну кількість заяв на отримання компенсацій за зруйноване житло:

- Лиманська громада – 2 253 заяви;
- Костянтинівська громада – 3 641 заява;
- Торецька громада – 5 873 заяв;
- Мирноградська громада – 8 351 заява;
- Покровська громада – 9 808 заяв.

В той самий час, за інформацією, яку надала Покровська МВА на запит Суспільне Донбас, станом на листопад 2025 року, задовольнили 216 заявок на компенсацію за зруйноване житло, 64 з них — за результатами саме дистанційного обстеження.

Начальник Покровської МВА Сергій Добряк повідомляв, що станом на середину грудня 2025 року комісія погодила сертифікати на виплати за зруйноване житло на понад 729 мільйонів гривень.

“У нас в середньому на тиждень іде сертифікатів на суму 60-80 мільйонів по Покровській громаді. І загалом ця сума сягає майже 729 мільйонів гривень”, — розказав він.

У Костянтинівській громаді, за інформацією, яку надала МВА на запит Суспільного, на цей час людям виплатили компенсації на загальну суму у понад 19,2 мільйона гривень. Чотирьом заявникам відмовили через недостовірні дані у документах.

“Розгляд заяв про отримання компенсації за знищене житло, поданих як до, так і після введення в дію механізму дистанційного обстеження, здійснюється за результатами дистанційного обстеження та надання заявниками необхідних документів. Наразі проведено дистанційне обстеження по 212 об’єктах (приватні будинки, квартири), — відповіли в Костянтинівській МВА на інформаційний запит.

Найбільше скарг щодо компенсації за зруйноване житло надходить від жителів прифронтових громад Донецчини, розказала Суспільне Донбас представниця уповноваженого Верховної ради України з прав людини.

“Такі скарги надходили і продовжують надходити регулярно. Вони мають системний характер, оскільки фізичне обстеження житла в багатьох громадах є неможливим через активні бойові дії або загрозу життю. Найбільше звернень фіксується з громад, які знаходяться поблизу лінії фронту або постійно зазнають обстрілів, зокрема з Покровської, Костянтинівської, Мирноградської та Торецької громад. Люди опиняються в ситуації, коли їхню заяву фактично “заморожують”, і вони не розуміють, скільки це триватиме та чи не призведе це до втрати права на компенсацію”, — розказала Ольга Алтуніна.

За її даними на грудень 2025 року, найбільше скарг щодо дистанційного обстеження надійшло від жителів Покровської громади — 53 звернення, від жителів Мирноградської громади — 12.

“Звернень до Державного космічного агентства вкрай мало враховуючи масштаби руйнувань”

У липні 2025 року уряд Постановою №812 затвердив механізм дистанційного обстеження зруйнованого житла в зоні бойових дій. Цей

механізм мав би усунути проблеми, які виникають, коли члени комісії чи експерт не можуть виїхати та обстежити зруйноване житло через небезпеку.

Згідно з постановою, комісія для встановлення факту руйнування житла може використовувати, окрім фото, які надали люди, супутникові знімки та фото й відео, отримані за допомогою БПЛА.

Для отримання таких матеріалів комісія може звернутись до Держгеокадастру, Міноборони, Державного космічного агентства та до Сил оборони, йдеться в урядовому документі.

Як розказала Ольга Алтуніна, комісії звертаються до державних органів, зокрема й до Державного космічного агентства з запитом про надання супутникових знімків.

“Водночас, за наявною інформацією, кількість таких звернень є вкрай недостатньою з урахуванням масштабів руйнувань у Донецькій області та швидкої динаміки зони бойових дій”, — зазначила представниця омбудсмана.

Крім того, за її словами, комісії при формуванні запиту на Державне космічне агентство не завжди надають необхідну інформацію, що затягує отримання необхідних знімків.

“У багатьох випадках Державне космічне агентство змушене окремо запитувати уточнення, щоб точно визначити об’єкт нерухомості – наприклад, координати земельної ділянки. Так відбувається тому, що комісії часто надсилають лише поштову адресу або загальний запит щодо всього населеного пункту. У результаті підготовка супутникових знімків затягується, що не відповідає терміновим потребам громад у зоні бойових дій”, — зазначила вона.

За інформацією Ольги Алтуніної, станом на 10 грудня Державне космічне агентство отримало 202 звернення від громад.

“На 69 уже підготовлено інформаційні продукти, а 99 перебувають на виконанні. Загалом у відповідь на запити було надано майже 16 тисяч інформаційних продуктів (фото) дистанційного зондування Землі”, — розказала вона.

“Перегони з часом” та страх “останнього шансу”

За словами представниці уповноваженого Верховної ради України з прав людини, жителі Донеччини активно звертаються до Офісу омбудсмана з питаннями, які стосуються компенсації за зруйноване житло як на окупованих територіях, так і на підконтрольних Україні.

Відсутність механізму компенсацій за житло на окупованих територіях, додала вона, створює соціальну напругу та змушує людей, житло яких знаходиться на підконтрольній території, поспіхом подавати заявки, іноді навіть не маючи всіх необхідних документів.

“Саме це створює відчуття, що держава залишає людину сам на сам із ризиком втратити все – і житло, і право на будь-яке відшкодування. У зверненнях люди прямо пишуть і говорять: “Якщо громаду окупує – я втрачу останній шанс”. Тому ситуація сприймається не як планова державна процедура, а як перегони з часом. Люди намагаються подати заяви якомога

швидше, часто не розуміючи всіх вимог, не маючи повного пакету документів, без фото чи відео, інколи навіть не маючи доступу до самого будинку. Вони готові шукати будь-які можливості – “правдами і неправдами”, як самі кажуть, аби тільки встигнути”, – зазначає представниця Офісу омбудсмана.

А це, зауважила вона, породжує одразу кілька серйозних наслідків:

- по-перше, комісії на місцях отримують непомірне навантаження – тисячі заяв подаються одночасно, часто з мінімальними даними,
- по-друге, самі люди живуть у постійному страху, сьогодні вони ще мають шанс, а завтра вже ні, і держава не дає відповіді, що буде з їхніми правами у разі зміни статусу території.

“Водночас важливо наголосити, що якщо заява була подана до моменту окупації населеного пункту, вона не анулюється і підлягає розгляду, навіть у разі подальшої окупації території”.

Однак через недостатню комунікацію з боку держави люди часто цього не знають.

- по-третє, відсутність робочого механізму компенсації за житло на окупованих територіях фактично змушує людей діяти в умовах правової невизначеності, що підриває довіру до всієї системи.

“Тому такі звернення – це не просто питання “як подати заяву”. Це, перш за все, крик про те, що люди не бачать для себе майбутнього правового захисту. І поки держава не дасть чітку відповідь, як буде забезпечене право на компенсацію за зруйноване житло на ТОТ, цей страх “останнього шансу” лише посилюватиметься, а разом з ним недовіра до механізмів відновлення”, – зауважила Ольга Алтуніна.

“Ми дуже хочемо встигнути, поки Костянтинівка не окупована”

Коли в громадах, де ведуться активні бойові дії, комісійне обстеження через небезпеку не працює, а механізм дистанційного – дуже повільний. Тож люди наймають приватних експертів, які роблять технічне обстеження.

За інформацією начальника Покровської МВА Сергія Добряка комісія отримала 220 технічних звітів експертів, 209 з них комісія вже перевірила.

“По 56 звітах експертів комісія вже надала сертифікати. Комісія по жодному звіту — не відмовила, ми чекаємо, поки експерти виправлять ті недоліки, на які вказала комісія”, — розказав Добряк.

Костянтинівська МВА на своїй сторінці у Facebook у листопаді та грудні 2025 року повідомляла про 63 багатоквартирні та приватні будинки, які були визнані знищеними за результатами дистанційного обстеження.

Серед цих будинків є й багатоквартирні, де співвласники замовляли власним коштом технічне обстеження.

Жителька Костянтинівки Олена, яка має квартиру у багатоквартирному будинку, разом з сусідами замовили технічний звіт у приватного експерта. На збір всіх необхідних документів у них пішло понад три місяці. У листопаді комісія розглянула їх документи та внесла будинок до Реєстру пошкодженого та зруйнованого житла.

Як розказала Суспільне Донбас жінка, мешканці будинку зібрали збори всіх жильців та співвласників онлайн. Комунікували у групі створеній в одному з месенджерів, проводили збори онлайн. На цих зборах обрали уповноважену людину від всіх співвласників будинку, надали право підпису та уповноважили укласти договір з експертом.

“Ми взяли, зібрали, звісно, зусиллям. Багато людей за кордоном. Треба було пояснити, що це, для чого — якщо комісія повинна безкоштовно робити. Цей звіт коштує від 30 до 40 тисяч гривень, дивлячись від об'єкта і всього. І треба збирати було все і це пояснювати”, — згадує жінка.

Як зазначила Олена, експерт, який буде робити технічний звіт, повинен мати відповідну сертифікацію та ліцензію на виконання таких робіт. Також експерту перед підписанням договору потрібно надіслати фото та відео будинку, щоб він визначив, чи зможе зробити технічний звіт.

“Ми знайшли експерта, який робить експертну оцінку. Але треба технічний паспорт на будинок. А технічний паспорт на будинок де? В БТІ, там не беруть трубку. І спочатку казали, що архіви всі закриті. Тобто навіть люди, які хотіли б оформити цю допомогу самостійно без комісії, вони це не могли зробити, тому що немає технічних паспортів на будинок, де написано, скільки житлової, нежитлової площі. Але ми знайшли технічний паспорт на будинок”, — розповіла Олена.

Після отримання звіту від експерта уповноважена людина від багатоквартирного будинку має подати пакет документів до комісії:

- протокол зборів співвласників багатоквартирного будинку;
- технічний звіт експерта;
- технічний паспорт будинку;
- витяг з поліції (фіксація заяви про обстріл);
- документи уповноваженої особи (довідка про несудимість).

Якщо комісія прийняла технічний звіт, вона має внести будинок у Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна. Вже після цього кожен співвласник може подавати заяву через "Дію" на компенсацію.

“Я думала це дійсно просто подати в "Дію". Фото зробити, документи, щоб були в реєстрі. І потім приходять кошти. Ні, непросто. А потім, коли я виставила це в "Тіктоці", мені тисячі людей писали, що всі обурені. Чому немає допомоги дійсно людям, які втратили — ВПО, пенсіонери, інваліди, з малими дітьми? Люди просто бомжами залишилися і немає взагалі ніякої допомоги від держави. І тому ми дуже хочемо встигнути, поки Костянтинівка не окупована”, — поділилася жінка.

Інші співвласники багатоквартирного будинку у Костянтинівці також наймали експерта для технічного обстеження їх будинку. Але власних фотографій у них не було, тому за словами мешканки цього будинку Світлани, вони шукали людину, яка б сфотографувала руйнування. Ці фото їм обійшлися у 2000 гривень.

“Наймали фотографа спільно за 2000 гривень. Це для експерта. Але я по пабліках знайшла ще одного, і сама також замовила за 1000 гривень. Бо на

початках здавалось, що ми не зможемо зібрати на збори всіх”, — розказує Світлана.

На думку Ольги Алтуніної, практика технічного обстеження, за яке власники зруйнованого житла сплачують власні кошти, є несправедливою.

“Ця практика є вимушеною реакцією людей на прогалини в роботі державних механізмів, але вона є глибоко несправедливою. Коли співвласники багатоквартирних будинків змушені за власні кошти — у розмірі 30-40 тисяч гривень, щоб встигнути подати заявку на компенсацію. Це означає, що люди фактично виконують функції держави та комісій. Такий підхід створює серйозну соціальну нерівність: хтось може зібрати кошти, а хтось — ні, і в результаті право на компенсацію залежить не від факту руйнування, а від фінансових можливостей”, — наголосила представниця омбудсмана.

Та додала, що у випадках коли дистанційне обстеження неможливо провести або затягується через об’єктивні причини, у комісій має бути право та ресурс замовляти технічні звіти за бюджетний кошт.

“У зв’язку з цим уповноважений звернувся до Міністерства розвитку громад та територій України з пропозиціями щодо зміни підходів до обстеження багатоквартирних будинків. Зокрема, йдеться про можливість використовувати результати обстеження для інших квартир у тому самому будинку, а також про необхідність перегляду критеріїв визнання житла знищеним, у тому числі зниження порогу руйнації”, — розказала Ольга Алтуніна.

“Вирішили подати без фото”

66-річна Наталя разом з чоловіком виїхали з Костянтинівки у березні 2025 року. Їх будинок був на Сантуринівці — частина міста зі сторони Часового Яру.

Жінка розказала Суспільне Донбас: будинок був зруйнований у вересні будинок був 2025-го російським обстрілом. Про це вони дізнались від сусідів, які ще там залишались. Збирати документи на компенсацію вони почали одразу:

- заявили в поліцію про обстріл та руйнування будинку;
- взяли довідку про несудимість в МВС (за законом на компенсацію не можуть подаватись люди, які засуджені за державну зраду та колабораціонізм, а також їх спадкоємці);
- внесли будинок у реєстр нерухомості.

“Всі ці документи збирали дуже складно, бо у мого чоловіка, на якого оформлений будинок, паспорт старого зразка і немає “Дії”. Але врешті все вдалось зібрати — діти допомогли. Але знайти людину, яка б могла б зробити фотографії руйнувань, не змогли”, — поділилася Наталя.

За словами жінки, все ж таки з чоловіком вирішили подати заявку без фотографій, сподіваючись на дистанційне обстеження, яке замовить комісія.

“Нам прийшло повідомлення, що розгляд нашої заявки призупинений, бо неможливо провести обстеження через бойові дії”, — розказала Наталя.

Як зазначила Ольга Алтуніна, відсутність фото та відео зруйнованого житла — ще одна проблема, з якою стикаються жителі Донеччини.

“Дуже багато людей виїжджали з-під обстрілів у буквальному сенсі без нічого, не маючи можливості зафіксувати руйнування свого житла. Часто будинки були знищені вже після евакуації власників, або ж доступ до населеного пункту зараз повністю відсутній. У таких умовах вимога надати фото чи відео виглядає несправедливою і відірваною від реальності. Саме тому держава має брати на себе активну роль у зборі доказів: використовувати супутникові знімки, дистанційне обстеження, інформацію від військових та інших державних органів. Людина, яка втратила житло через війну, не повинна доводити очевидне ціною власної безпеки або через неможливі для неї вимоги”, — наголосила представниця уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ольга Алтуніна

Якщо житло знищене, і це не було зафіксоване ДСНС, поліцією чи місцевою владою, вона радить зробити наступне:

- писати заяву до поліції, яка зобов'язана її прийняти та внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань,
- або звернутися до офісу уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, де звернення опрацюють та направлять до Служби безпеки України, Офісу генерального прокурора, Міністерства внутрішніх справ.

“Рекомендую звертатись до Офісу Омбудсмана, ми зробимо усе можливе для сприяння в отриманні об'єктивного розгляду заяв громадян”, — додала Ольга Алтуніна.

06.01.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/vpo-uzhie-podali-25-tis-zaiav-na-kompiensatsiiu-za-vtrachienie-zhitlo-na-tot/>

ВПО уже подали 25 тис. заяв на компенсацію за втрачене житло на ТОТ

За перший місяць від старту Програми житлових ваучерів для ВПО, які проживали на ТОТ, було подано понад 25 тис. заяв. Більшість з яких подається від УБД (90%), які разом з особами з інвалідністю внаслідок війни беруть участь на першому етапі програми.

Про це 6 січня повідомив народний депутат України та голова Спеціальної комісії з питань захисту ВПО Павло Фролов.

За його словами, на сьогодні 800 ВПО вже отримали позитивне рішення на загальну суму понад 1,5 млрд грн.

"Забронювати кошти можна буде відразу, як тільки з'явиться можливість фінансування ваучера", — зауважив Фролов.

Він зазначив, що "у бюджеті на 2026 рік на Програму передбачено 14 млрд грн — це дозволить забезпечити житлом 7 тис. родин. Також очікується 120 млн євро від партнерів — це ще 3 тис профінансованих ваучерів".

"Потенційна кількість заявників може сягнути 90 тис. осіб — саме стільки ВПО із зазначених категорій перебуває у реєстрах Мінсоцу та Мінветеранів", — наголосив Фролов.

09.01.2026

Східний Варіант

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScbvPBJSv0RMhhDO0ckL-ear4Ard9tadU-_6Zo7cHGQME7rWQ/viewform

Переселенців з Донеччини та Луганщини запрошують обговорити роль ВПО у приймаючих громадах і відбудову країни

У межах проєкту "Відбудова Сходу: діалог заради майбутнього" відбудуться фокус-групові обговорення за участі внутрішньо переміщених осіб з Донецької та Луганської областей. Вони проходитимуть онлайн і триватимуть близько 1,5 години.

Про це повідомляє "Вікно Відновлення", що спільно зі Східним Варіантом організовує дискусії.

Мета дискусій — зібрати думки й практичний досвід ВПО з цих регіонів щодо їхньої ролі в житті приймаючих громад, а також визначити потреби, очікування та можливі шляхи посилення взаємодії між переселенцями, місцевою владою та постійними жителями громад.

Отриману під час фокус-груп інформацію використають для підготовки узагальненого аналітичного звіту з "картою проблем і рішень" й практичними рекомендаціями для органів влади, громадських організацій і міжнародних структур.

До участі запрошують ВПО з Донеччини та Луганщини, готових поділитися власним досвідом життя та взаємодії в громадах після вимушеного переїзду.

Для участі необхідно заповнити форму учасника за покликанням — https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScbvPBJSv0RMhhDO0ckL-ear4Ard9tadU-_6Zo7cHGQME7rWQ/viewform.

Учасникам гарантують повну конфіденційність: персональні дані не оприлюднюватимуть, а висловлювання не прив'язуватимуть до конкретних осіб.

09.01.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/zarakhuvannia-ditini-vpo-do-shkoli-shcho-potribno-znati/>

Зарахування дитини-ВПО до школи: що потрібно знати

Східний Варіант дослідив як влаштувати дитину-ВПО у навчальний заклад та розповідає разом з директоркою ГО «Донбас SOS» Віолетою Артемчук як на практиці це відбувається.

Зарахування дітей до школи зазвичай здійснюється до початку навчального року. Органи управління у сфері освіти повинні забезпечити та організувати зарахування дітей, які вимушено змінили місце навчання, проживання і перебувають в Україні чи за її межами, до закладів освіти (відповідно до Наказу МОН №274 від 28.03.2022 р.).

Заява про зарахування мають подати один з батьків, опікун або інший законний представник чи родич школяра. Це можна зробити як особисто, так і факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб, за вибором заявника. Для подачі заяви до школи потрібно підготувати такі основні документи:

- копія свідоцтва про народження дитини;
- медична довідка, встановленої форми;
- копія довідки ВПО або документа, що підтверджує статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

Детальнішу інформацію можна отримати безпосередньо у тій школі, яку обрали.

Як обрати навчальний заклад

Під час вибору садочка чи школи варто зважати на той факт, що право на першочергове зарахування мають діти-ВПО, які проживають на території обслуговування закладу освіти. Підтвердженням місця проживання є довідка ВПО.

Директорка ГО «Донбас SOS» Віолета Артемчук пояснює, що переміщення людей буває з різних причин, але школи мають надавати перевагу саме дітям-ВПО. Вона наводить приклад:

«Якщо порівняти родину, яка перемістилась із Житомира у Київ і сім'ю з тимчасово окупованої території (ТОТ), яка також зупинилась у Києві, то школи мають першочергово приймати дітей, які є внутрішньо переміщеними особами та мають місцеву прописку по довідці. Це йдеться про школи того району, по якому оформлена довідка ВПО».

Також Віолета Артемчук пояснює, якщо довідка оформлена у приміському районі, а батьки бажають оформити дитину у центрі, то навіть за наявності довідки на першочергове зарахування не варто розраховувати. Але, звісно, випадки бувають різні.

«Можливо у менших містах простіше з районуванням. Але, для прикладу, у Києві, якщо родина ВПО живе та зареєстрована у спальному районі, а у школу хочуть на Печерськ, то так влаштуватися скоріше за все не вийде».

Куди звернутись за консультацією?

- Контакти ГО «Донбас SOS»: сайт, сторінка у Facebook, телефон «Гарячої лінії» — 0 800 309 110.
- Звернутись до ГО «Донбас SOS» також можливо через месенджери — Viber, Telegram, WhatsApp за телефоном 093 500 69 18 (даний контакт виключно для письмових звернень).
- Гаряча лінія з питань освіти для мешканців ТОТ — 0 (800) 504 425.
- Урядова гаряча лінія — 1545.
- Цілодобова гаряча лінія Мінреінтеграції з кризових питань — 1548.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

05.01.2026

БО “Благодійний фонд “РОКАДА”

<https://rokada.org.ua/alternatyva-internatnym-zakladam-fakhivtsi-z-6-oblastei-proishly-shkolu-pidtrymanoho-prozhyvannia/>

Альтернатива інтернатним закладам: фахівці з 6 областей пройшли «Школу підтриманого проживання»

Наприкінці грудня завершилася «Школа підтриманого проживання», до якої долучилися менеджери органів місцевої влади та фахівці мультидисциплінарних команд, зокрема соціальні працівники й робітники, психологи й завідувачі відділень. Ініціатива створення курсу належить Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України, а реалізовувала проєкт команда Благодійного фонду «Рокада» за фінансової підтримки Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

«Школа підтриманого проживання» тривала понад місяць і складалася з кількох етапів — серії теоретичних вебінарів, тренінгів у форматі живих зустрічей, онлайн-консультацій та сертифікації. Щоб завершити курс, учасники мали захистити власні роботи: управлінці громад, керівники і заступники центрів соціальних служб представили проєкти впровадження соціальної послуги, а фахівці мультидисциплінарних команд — індивідуальні плани її надання.

«До школи долучилося майже 30 менеджерів і фахівців з 6 областей України — Львівської, Волинської, Тернопільської, Закарпатської, Сумської та Кіровоградської. Хтось із них уже працює в оселі підтриманого проживання, а хтось лише планує впровадити таку послугу в громаді. Та найважливіше, що всі вони зустрілися тут — приємно було спостерігати, як

колеги з різних регіонів підтримують один одного та щиро діляться власним досвідом», — зазначив Нестор Тернопільський, координатор напряму захисту на рівні громад у «Рокаді».

«Для Управління Верховного комісара ООН у справах біженців завжди на першому місці — гідність людини, незважаючи на її вік, статус чи походження. Підтримане проживання входить в перелік основних послуг соціального захисту, тому не є чимось новим в Україні. І сьогодні воно критично важливе, адже багато внутрішньо переміщених людей, людей старшого віку чи з інвалідністю потребують допомоги. Крім того, відбувається адаптація українського законодавства до вимог Європейського Союзу, тому відхід від інституційних закладів — один з важливих кроків в цьому процесі. Впевнений, що ця школа була надзвичайно корисною для учасників та учасниць, і вони поширюватимуть здобуті знання не лише у своїх громадах, а й серед колег в інших регіонах. Також спільно з “Рокадою” ми плануємо продовжити навчання у 2026 році», — наголосив Павло Кутана, фахівець із захисту Львівського польового офісу УВКБ ООН.

Майбутні надавачі послуг підтриманого проживання проходили сертифікацію наживо у Львові. Учасниці й учасники напрацювали індивідуальні плани роботи з людьми старшого віку або/та з інвалідністю відповідно до державних стандартів. Зокрема, йшлося про оцінку потреб і зони найближчого розвитку, активності, спрямовані на покращення певних навичок, і розподіл обов’язків між фахівцями, а також індикатори покращення якості життя та примітки щодо стану здоров’я клієнта.

«Навчання було цікавим і корисним, ми отримали велику кількість інформації. А найважливіше те, що вдалося детально розглянути різні випадки отримувачів послуги. Я представила реальний кейс жінки, яка вже є у нас у підтриманому проживанні. Після захисту тренери й колеги вказали мені на певні неточності та порадили, як покращити роботу. Я дуже вдячна за такий досвід», — розповіла Марія Подвернюк, фахівчиня соціальної роботи Центру надання соціальних послуг Торчинської селищної ради.

Антон Стасів, психолог Благодійної організації «Дім милосердя», додав:

«Я зосередив усю увагу на документації, адже там, справді, є з чим працювати. Складність полягає у великому обсязі роботи, оскільки потрібно дослідити всі аспекти життя людини, щоб правильно надати їй допомогу. Але для мене особисто це не лише робота, а й форма служіння. І дуже важливо, що на цій школі я зустрів стільки однодумців і відчув так багато підтримки».

Паралельно онлайн-сертифікацію проходили управлінці органів місцевої влади та центрів соціальних служб. Менеджери демонстрували комплексні плани організації послуг підтриманого проживання з урахуванням різних компонентів — бюджету, команди фахівців, відповідного приміщення тощо.

«Програма була розроблена з таким підходом, щоб учасники могли відчувати на практиці все, чого навчилися в теорії. Тому під час курсу поєдналися різні формати — онлайн і наживо. І це дало чудові результати.

Сертифікація теж не була просто формальністю. Фахівці слухали й доповнювали одне одного, фіксували і вносили у свої роботи певні корективи та бачили, наскільки різними можуть бути думки щодо тієї самої проблеми», — поділилася досвідом Тетяна Друженко, тренерка «Школи підтриманого проживання», експертка з розвитку соціальних послуг.

Впровадження послуги підтриманого проживання — один із ключових напрямів діяльності Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України в межах реалізації Національної стратегії безбар'єрності протягом 2025-2026 років. Завдяки цій ініціативі люди старшого віку та/або з інвалідністю можуть мешкати у звичайних оселях й отримувати кваліфіковану підтримку від спеціалістів, щоб адаптуватися до самостійного життя та інтегруватися в громаду. Послуга підтриманого проживання є важливою альтернативою інтернатним закладам, адже забезпечує комфортні та гідні умови для тих, хто потребує допомоги.

07.01.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/navchalnyy-videokurs-rady-vpo-vid-adaptatsii-do-vplyvu-chomu-tse-varto-podyvytysia-vidhuk-holovy-rady-vpo-maryny-ivanushkinoi/>

Навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу» — чому це варто подивитися? Відгук голови Ради ВПО Марини Іванушкіної

Ради ВПО відіграють важливу роль у процесах інтеграції та захисту прав внутрішньо переміщених людей. Щоби якомога більше людей дізналося, як працює цей консультативно-дорадчий орган та ставали агентами змін у громадах, ми розробили навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу». На сьогодні курс пройшли понад 2500 людей.

Ділимося відгуками тих, хто завершив навчання. Цього разу про свої враження розповідає Марина Іванушкіна, голова Ради з питань ВПО при Бахмутській міській військовій адміністрації.

«Навчальний відеокурс допоможе швидко розібратися в організації роботи Рад ВПО. Матеріали викладено легко та цікаво, а теми підібрані настільки вдало, що дозволяють отримати відповіді на ключові питання: як організувати роботу, навіщо це громаді та яких результатів можна досягти. Окремо хочу відзначити формат коротких відео, який дозволяє навчатися мобільно: у дорозі, під час прогулянки чи вдома. Завдяки цьому можна знайти час для професійного розвитку навіть у щільному графіку.

Найбільше мені відгукнулася шоста серія — «Ефективна комунікація». Наша Рада ВПО є унікальною, адже ми працюємо при релокованій адміністрації, а всі мешканці Бахмутської громади, як і членкині та члени нашої Ради, є внутрішньо переміщеними людьми в різних регіонах України. Саме тому одним із пріоритетних напрямів нашої роботи є налагодження сталої комунікації з приймаючими громадами, з місцевими і обласними

Радами ВПО. Наш досвід доводить, що вибудована система комунікації є вирішальним фактором для формування дієвих інтеграційних політик.

Я раджу подивитися цей навчальний відеокурс усім, хто зацікавлений у розвитку своєї громади. Представникам місцевої влади він допоможе побачити в Радах ВПО надійних партнерів. Переселенкам та переселенцям — відкриє Раду як майданчик для обміну ідеями та захисту власних інтересів. Громадському сектору серіал підкаже, які є додаткові ресурси для формування спільних політик у сфері захисту прав ВПО і залучення їх до повноправного життя в громаді».

Хочете допомогти Радам ВПО ефективніше працювати й вирішувати переселенські проблеми за допомогою дієвих місцевих програм?

Навчайтеся разом з нами — дивіться навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу» на платформі Дія.Освіта. Нагадуємо, що всім, хто пройшов відеокурс, склав тести та отримав сертифікат, буде нараховано 0,1 кредиту ЄКТС.

ЄКТС, або ECTS — європейська система накопичування та трансферу кредитів — інструмент, розроблений ЄС для сумісності систем вищої освіти у різних країнах.

Цю публікацію підготували за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН). Зміст цієї публікації виключно є відповідальністю Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» і жодним чином не відображає поглядів УВКБ ООН.

05.01.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/nova-poshta-humanitarian-x-bf-shid-sos-u-grudni-vidpravyly-ponad-950-kg-vazhlyvyh-vantazhiv/>

Nova Poshta Humanitarian × БФ «Схід SOS»: у грудні відправили понад 950 кг важливих вантажів

Грудень був складним, але водночас продуктивним. Попри постійні обстріли та загострення безпекової ситуації, команда Благодійного фонду «Схід SOS» продовжувала підтримувати людей у громадах, які найбільше потребують допомоги.

Завдяки партнерству з Новою поштою у грудні здійснено десятки гуманітарних відправлень у громади Дніпропетровської, Київської, Запорізької, Миколаївської, Івано-Франківської та Кіровоградської областей.

У грудні передали:

- понад 693 кг речей першої необхідності для людей, які постраждали внаслідок обстрілів рф у Харкові, Запоріжжі, Дніпрі, Києві та Миколаєві;
- більше ніж 207 кг комп'ютерної техніки для родин переселенців;
- понад 28 кг документації від партнерів із різних регіонів України;

- майже 23 кг допоміжних засобів реабілітації для осель стаціонарного догляду, де проживають евакуйовані люди.

Нагадаємо, у листопаді 2025 року завдяки Nova Poshta Humanitarian відправили понад 2,9 тонн важливих вантажів.